

KINNITATUD
Tallinna 32. Keskkooli
direktori 30. augusti 2011.a
käskkirjaga nr 8-p

TALLINNA 32. KESKKOOLI ÕPPEKAVA

Täiendatud direktori käskkirjaga: 14.06.2013 nr 14-p, 06.11.2013 nr 1-p, 31.08.2015 nr 1-3/23,
01.09.2017 nr 1-3/1, 05.10.2018 nr 1-3/3, 06.01.2020 nr 1-2/8, 05.01.2021 nr 1-3/6, 02.09.2021 nr 1-3/1,
31.08.2022 nr 1-3/1-6, 04.09.2024 nr 1-2/3.

SISUKORD

1. ÜLDINFORMATSIOON

2. ÜLDSÄTTED

3. TALLINNA 32. KESKKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

3.1. Tallinna 32. Keskkooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära

3.2. Tallinna 32. Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuseesmärgid

3.3. Tallinna 32. Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alused

3.4. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted

3.4.1. Tallinna 32. Keskkooli põhikooli tunnijaotusplaan ja valikõppeainete loend

3.4.2. Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastme kolme õppeaasta kursuste plaan õppesuunati ja klassiti

3.4.3. Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastme valikkursuste korraldus ja valimise põhimõtted

3.5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

3.6. Läbivate teemade ja õppeainetevahelise lõimingu rakendamise põhimõtted

3.7. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti ja kavandatud liikluskasvatusalased tegevused

3.8. III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

3.9. Gümnaasiumi õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus

3.10. Õpilaste arengu toetamise ja hindamise korraldus

3.10.1. Õpilaste arengu toetamise ja hindamise alused

3.10.2. Hindamisest teavitamine

3.10.3. Kujundav hindamine

3.10.4. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

3.10.5. Kokkuvõttev hindamine

3.10.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine

3.10.7. Hindamise korraldus gümnaasiumi õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel

3.10.8. Teiste õppeasutuste hinnete ülekandmine

3.10.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

3.10.10. Täiendav õppetöö ja õpilase järgmise klassi üleviimine

3.11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

3.11.4. Tallinna 32. Keskkooli tugiteenuste rakendamise kord

3.12. Põhikooli lõpetamise korraldus

3.13. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

3.14. Karjääriõppe ja -nõustamise korraldus

3.15. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

3.16. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

3.17. Tallinna 32. Keskkooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

4. AINEVALDKONDADE KAVAD

1. ÜLDINFORMATSIOON

Tallinna 32. Keskkool

Kiili 10

Tallinn 12918

Kantselei 6577952

Faks 6579952 kool@32kk.edu.ee

www.32kk.edu.ee

MISSIOON

Tallinna 32. Keskkool on areneva õpikeskkonnaga iseennast analüüsiv organisatsioon, mis võimaldab õpilasel kujuneda mitmekülgeks, haritud, hoolivaks ja iseseisvalt toimetulevaks inimeseks.

VISIOON

Tallinna 32. Keskkool on kool, kuhu õpilased tahavad alati tulla.

TUNNUSLAUSE

Õppimine teeb õnnele teed, kool kingib kaardi ja kompassi.

1.1. Kooli juhib direktor, kelle ülesandeks on tagada kooli tulemuslik ja häireteta töö ning kodukord; juhtida õppe- ja kasvatustegevust ning majandus- ja finantstegevust koos kooli pidaja, kooli hoolekogu, kooli juhtkonna ja õpilasesindusega.

1.3. Kooli juhtkond on direktori moodustatud direktorile nõu andev organ, mille ülesandeid ja töökorda koordineerib direktor. Kooli juhtkond tegeleb nii õppekasvatustegevuse ja huvitegevuse kui ka kooli majandusliku juhtimisega.

1.4. Õppe- ja kasvatustegevuse paremaks korraldamiseks tegutsevad Tallinna 32. Keskkoolis lisaks juhtkonnale veel kõiki õpetajaid, klassijuhatajaid ja tugispetsialiste koondav õppenõukogu, gümnaasiumi aineõpetajaid ja klassijuhatajaid koondav gümnaasiumi nõukogu, ainekomisjonide juhtidest koosnev metoodikanõukogu, klassijuhatajaid koondavad algkooli klassijuhatajate ümarlaud, põhikooli klassijuhatajate ümarlaud, gümnaasiumi klassijuhatajate ümarlaud ning koostöögrupid, kuhu õpetajad ja teised koolitöötajad kuuluvad huvipõhiselt.

1.5. Koolis töötab 10 ainekomisjoni: algõpetus, eesti keel ja kultuur, inglise, prantsuse ja saksa keel, vene keel, matemaatika ja majandus, loodusained, sotsiaalsed, loovained, kehaline kasvatus, tugisüsteemid. Ainekomisjonide ülesandeks on aidata kaasa kooli põhieesmärkide täitmisel ja kooli õppekava ellurakendamisel. Ainekomisjoni juhid kuuluvad kooli metoodikanõukogusse.

1.6. Koolis tegutsevad õpilasesindus (sh noorteparlament), Aktiiv, Spordivaim ja Historica 32, mis võimaldavad õpilastel kooskõlas seadusega iseseisvalt otsustada ja korraldada õpilaselu küsimusi, lähtudes

õpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest. Õpilasesinduse ja Aktiivi ülesanded ja valimise kord on sätestatud vastavas põhimääruses, mille kiidab heaks kooli hoolekogu ja kinnitab direktor.

2. ÜLDSÄTTED

2.1. Tallinna 32. Keskkooli õppekava on Tallinna 32. Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on kehtestatud ühe tervikdokumendina põhikoolile ja gümnaasiumile ning koostatud “Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” (*edaspidi* PGS), “Põhikooli riikliku õppekava” (*edaspidi* PRÕK), “Gümnaasiumi riikliku õppekava” (*edaspidi* GRÕK) alusel tulenevalt PGS § 17 lõikest 1, PRÕK § 24 lõikest 1 ja GRÕK § 19 lõikest 1.

2.2. Tallinna 32. Keskkooli õppekava koosneb üldinformatsioonist, üldsätetest, üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

2.3. Tallinna 32. Keskkooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) kooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära;
- 2) kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alused, sh
 - gümnaasiumiastme õppesuundade kirjeldused;
- 4) õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, sh
 - põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti,
 - gümnaasiumiastme kursuste plaan õppesuunati,
 - gümnaasiumiastmel üleminekutingimused laialt matemaatikalt kitsale matemaatikale,
 - gümnaasiumiastme valikkursuste korraldus ja valimise põhimõtted,
 - kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana;
- 5) üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- 6) läbivate teemade ja õppeainete vahelise lõimingu rakendamise põhimõtted;
- 7) liikluskasvatuse teemad ja kavandatud liikluskasvatusalased tegevused;
- 8) III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused;
- 9) gümnaasiumiastme õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus;
- 10) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- 11) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord;
- 12) põhikooli lõpetamise korraldus;
- 13) gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
- 14) karjääriõppe ja -nõustamise korraldus;
- 15) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 16) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 17) Tallinna 32. Keskkooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2.4. Tallinna 32. Keskkooli õppekava ainevaldkondade kavad koondavad õppeainete ainekavasid alljärgnevalt:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- 2) võõrkeeled: inglise keel, vene keel, saksa keel, prantsuse keel;
- 3) matemaatika: matemaatika, lai matemaatika, kitsas matemaatika;
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia (nii loodusgeograafia kui ka inimgeograafia), füüsika, keemia;
- 5) sotsiaalsed: ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus;
- 6) kunstained: ühendatud kunsti- ja tööõpetus, muusika, kunst;
- 7) tehnoloogia: tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus;
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus, rütmika;
- 9) valikõppeainetena õppesuuna- ja lisaained:
 - ajaloo ja õiguse aluste õppesuund: üldajalugu, Tallinna ajalugu, ajalooteadus ja genealoogia, filosoofia, õiguse alused, maailma religioonid;
 - keskkonna- ja majandusõpetuse suund: keemia, geograafia, füüsika, astronoomia, rakett 32, keskkonnaõpetus, majandusõpetus, õiguse alused, põhikooli ettevõtlikkusõpetus;
 - multimeedia õppesuund: põhikooli multimeedia õpe; gümnaasiumi fotograafia, visuaalne kommunikatsioon, filmi- ja videoõpetus, animatsioon, graafiline disain, praktikum;
 - teatriõpetuse õppesuund: põhikooli draamaõpetus; gümnaasiumi näitlejameisterlikkus, hääle- ja kõnetehnika, teatrilugu, praktikum,
 - humanitaaria õppesuund: filmilugu, ajakirjandusõpetus, loovkirjutamine, filosoofia, maailma religioonid;
 - uurimistöö alused;
 - karjääriõpetus;
 - riigikaitse;
 - usundiõpetus;
 - kitsa matemaatika õppijate humanitaar- ja sotsiaalsed: kultuuriruum, üldajalugu, maailmaharidus jms.

2.5. Tallinna 32. Keskkooli õppekava terviktekst on kättesaadav nii kooli kodulehel www.32kk.edu.ee kui paberkandjal kooli kantseleis.

3. TALLINNA 32. KESKKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

3.1. Tallinna 32. Keskkooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära

3.1.1. Tallinna 32. Keskkooli peaesmärk on olla arenev kool, mis põhineb positiivsel, turvalisel ja väärtuspõhisel koolikultuuril ja koostööl ning mille aluseks on individuaalne ja innustav lähenemine üksteisele.

3.1.2. Tallinna 32. Keskkoolil on neli põhiväärtust: avatus, loovus, hoolivus ning vastutus.

1) AVATUS – *Uksed on avatud!*

- Oleme koostöövalmid ja paindlikud ning avatud muutustele.
- Soovime, et nii õpetajate ja õpilaste, õpetajate ja lastevanemate kui ka kolleegide omavaheline suhtlemine oleks usalduslik ja lugupidav.
- Ootame lastevanemaid alati kooli ja klassi ühisüritustele.
- Peame oluliseks kiiret ja tõhusat infovahetust kooli ning õpetajate, õpilaste ja lastevanemate vahel, kasutame selleks koosolekuid ja kogunemisi ning veebi ja e-posti võimalusi.
- Jagame oma koolituskogemusi ning õppe- ja kasvatustöö käigus loodud väärtusi.

2) LOOVUS – *Kõik on võimalik!*

- Õpetajal on vabadus õppematerjali loovalt käsitleda.
- Õpilaste loovtegevused on nähtaval (näitused, esinemised).
- Probleeme lahendatakse loovalt ja paindlikult.
- Kasutusel on mitmekesised töövahendid (projektorid, teatriklass, auditoorium, galerii lilled, näituste ja muusikaga).
- Korraldatakse mitmesuguseid ühisüritusi, mis lasevad ühtsusel ja loovusel väljenduda.

3) HOOLIVUS – *Iga inimene on oluline!*

- Märkamine, abistamine – koostöö ja individuaalne lähenemine.
- Suhtlemine õpilaste, vanemate ja personaliga on toetav, nõustav, tunnustav.
- Personali omavahelised tööalased suhted on väga head – üksteist toetatakse, märgatakse ja tunnustatakse.
- Kiire infovahetus, teavitamine, suhtlemine.

4) VASTUTUS – *Igaüks vastutab oma tegude eest!*

- Vastutus on kolmepoolne – õpilane, lapsevanem, kool.
- Aruandlus eelkõige enda ees – oma rolli mõistmine ja täitmine.
- Õpetaja on eeskujuks õpilasele.

3.1.3. Tallinna 32. Keskkooli õppekava koostamisel on lähtutud lisaks riiklikele õppekavadele ka kooli-kollektiivi kokkuleppest kooli õppesuundade ja eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

3.2. Tallinna 32. Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

3.2.1. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid on sätestatud PRÕK §-des 3 ja 4 ning GRÕK §-des 3 ja 4.

3.2.2. Tallinna 32. Keskkooli õppekava õppe- ja kasvatusesmärkide määratlemisel ja saavutamisel keskendutakse:

- õpilase arengule selle terviklikkuses, mis on kooli peamine suund ja väärtus;
- õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;

- edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele;
- õpioskuste arendamisele, mis on eluskestva õppe alus;
- soovile areneda ja õppida, võimele analüüsida erinevaid kogemusi ja teha koostööd.

3.2.3. Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused, mis on esitatud PRÕK § 4 lõikes 4, GRÕK § 4 lõikes 3, PRÕK §-des 7, 9, 11 ning PRÕK ja GRÕK ainevaldkonnakavades.

3.3. Tallinna 32. Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alused

3.3.1. Õppe- ja kasvatustöö toimub Tallinna 32. Keskkoolis eesti keeles ning Vabariigi Valitsuse kinnitatud PRÕK, GRÕK ja neist lähtuvalt koostatud kooli õppekava alusel.

3.3.2. Õppimise käsituses toetub Tallinna 32. Keskkool PRÕK §-le 5 ja GRÕK §-le 6.

3.3.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetustes tugineb kool põhikooli I, II ja III kooliastmes PRÕK §-dele 8, 10.

3.3.4. Gümnaasiumiastmes on Tallinna 32. Keskkoolis kooli traditsioonidest ja õppetöö järjepidevusest lähtuvad 5 õppesuunda, mis moodustuvad GRÕK kohustuslikest kursustest, valikõppeainetena õppesuunakursustest ning neid toetavatest ja täiendavatest lisakursustest:

(1) Ajaloo ja õiguse aluste õppesuund

Õpitakse tundma maailmas toimunud olulisi protsesse ja sündmusi eesmärgiga mõista ja kujundada tuleviku arenguteid. Õiguse aluste aines õpitakse juriidilist terminoloogiat, tähtsamaid tsiviil- ja kriminaalõiguse põhimõtteid ning analüüsitakse külastatud kohtuistungeid. Eesmärgiks on arusaamade arendamine oma ja teiste õigustest ning nende kasutamisest. Ajaloo-õiguse õppesuund korraldab igal aastal ajaloo-konverentsi, kus lisaks õpilaste endi ettekannetele võtavad aktuaalsetel teemadel sõna tuntud ühiskonnategelased ja erialaspetsialistid.

Õppesuunakursused: üldajalugu, Tallinna ajalugu, sissejuhatas ajalooteadusesse ja genealoogiasse, maailma religioonid, sissejuhatas filosoofiasse, õiguse alused, saksa või prantsuse keel.

(2) Keskkonna- ja majandusõpetuse õppesuund

Keskkonna- ja majandusõpetuse õppesuunal saab omandada teadmisi ja oskusi ühiskonna ja majandusprotsesside toimimisest, nende uurimisest ja mõjutamisest. Majandustundides saadud teadmised ja oskused pannakse proovile õpilasfirma majandamisel. Õpilasi õpetatakse väärtustama looduslikku mitmekesisust, kujundades õpilastest kriitilisi ja hoolivaid, inimlikkusest lähtuvaid mõtlejaid, kes oskavad arvestada end ümbritsevaga. Keskkonnaõpetuse raames viiakse gümnaasiumiaja jooksul läbi vähemalt üks keskkonnavalde projekt. Õpilased saavad teadmisi ja praktilisi kogemusi ka õiguse aluste valdkonnast.

Õppesuunakursused: majandusõpetus, keskkonnaõpetus, keemia erikursused, füüsika erikursused, geograafia erikursus, õiguse alused.

(3) Multimeedia õppesuund

Multimeedia õppesuunal õpitakse mõistma ja rakendama kaasaegseid multimeedia suhtlemis- ja väljendusvorme, arendatakse oskust kriitiliselt lugeda ja analüüsida meid ümbritsevat visuaalset kultuuri.

Teoreetiliste ja praktiliste kursuste raames õpitakse tundma fotograafia, visuaalse kultuuri, filmi- ja videokunsti, graafilise disaini ning animatsiooni põhialuseid. Multimeedia õppesuuna praktiliseks väljundiks on ülekoolilise filmifestivali korraldamine, aga ka igal õppeaastal koolisündmuste jäädvustamine ning kooli virtuaalse arhiivi täiendamine.

Õppesuunakursused: fotograafia, visuaalne kommunikatsioon, filmi- ja videoõpetus, filmilugu, graafiline disain, animatsioon, praktikum, saksa või prantsuse keel.

(4) Teatriõpetuse õppesuund

Teatriõpetuses õpitakse teatriajalugu ja dramaturgiat ning teatriga seotud lisaaineid: lavaplastikat, lavakõnet, näitlejameisterlikkust jm. Eesmärgiks on arendada õpilase koostöövõimet, esinemisjulgust ja -oskust ning loovust; äratada õpilases huvi teatri kui kunstiliigi vastu; õppida paremini tundma iseennast ning aktsepteerima teisi. Õppetööga seotult osaletakse võimalusel teatrifestivalidel ning muudel loomingulistel konkurssidel. Praktilisteks väljunditeks on ülekoolilise teatrinädala korraldamine, lõpulavastuse loomine 12. klassis ning näidendikirjutamise võistlustel osalemise võimalus.

Õppesuunakursused: näitlejameisterlikkus, teatrilugu, hääle- ja kõnetehnika, praktikumid, prantsuse keel.

(5) Humanitaarsuund

Humanitaarsuunas arendatakse õpilase loovust ja kirjutamisoskust, laiendatakse silmaringi ja maailma mõistmist. Samuti omandab õpilane teadmisi ja praktilisi oskusi filmikunstis ja ajakirjanduses oma ala professionaalidelt. Humanitaaria õppesuuna praktiliseks väljundiks on kaastööd nii koolilehe Kiilitaja toimetuses kui ka kooli tasuhäälingu KoolCast meeskonnas.

Õppesuunakursused: filmilugu, ajakirjandusõpetus, loovkirjutamine, sissejuhatust filosoofiasse, maailma religioonid, prantsuse keel.

3.3.5. Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

3.3.6. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.

3.3.7. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere, lähtudes PRÕK § 6 lõikest 3 ja GRÕK § 7 lõikest 4.

3.3.8. Füüsilist keskkonda kujundades tugineb kool PRÕK § 6 lõigetele 4 ja 5 ning GRÕK § 7 lõigetele 5 ja 6.

3.3.9. Klasside komplekteerimisel lähtub kool PGS §-s 26 sätestatud klassi täitumuse ülemisest piirnormist.

3.3.10. Tallinna 32. Keskkooli põhikooliastmes rakendatakse traditsioonilist aineõppevormi trimestripõhist õpet: õppeperiood on jaotatud kolmeks trimestriks.

3.3.11. Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastmes rakendatakse kombineeritud perioodõpet, st vastavalt õppeaine spetsiifikale õpetatakse teatud aineid intensiivsemalt ja periooditi ning teatud aineid läbi õppeaasta. Õppeaasta koosneb 5 seitsmenädalasest õppeperioodist. Kursuste kalenderplaan koostatakse iga õppeaasta kohta eraldi ning edastatakse õpilastele õppeaasta alguses.

3.3.12. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunni pikkus on 45 minutit ja vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit. Olenevalt õppe spetsiifilistest vajadustest (kunsti-, keele-, muusikaõpe, kehaline kasvatus, praktikumid, valikkursused) võib tundide kestus muutuda, võimalikud on paaris- ja kolmiktunnid. Kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli e-õppena ehk distantsõppena või õppekäiguna.

3.3.13. Õpilase päevakava koostamisel lähtub kool õpilase vanusest tulenevatest jõuvarudest, üldisest heaolust ning PGS §-s 25 sätestatud õppekoormuse ja päevakava nõuetest. Samuti vahelduvad õpitulemuste saavutamiseks sobivad õppevormid (projektõpe, uurimusõpe, õppekäik jms).

3.3.14. Tallinna 32. Keskkoolis on esimeseks võõrkeeleks (gümnaasiumi lõpuks B2-keeleskustasemel) inglise keel, teiseks võõrkeeleks (gümnaasiumi lõpuks B1-keeleskustasemel) vene keel ning kolmandaks võõrkeeleks (gümnaasiumi lõpuks A2-keeleskustasemel) prantsuse või saksa keel. Vastavalt vajadusele ja kooli võimalustele pakutakse gümnaasiumis saksa keele õpet ka B1-keeleskustasemel õpilastele, kes on varasemalt (põhikoolis) saksa keelt õppinud ning kelle saksa keele oskustase enne gümnaasiumiõpingute alustamist on vähemalt A2.

3.3.15. Tallinna 32. Keskkoolis õpetatakse põhikooli III kooliastmes ja gümnaasiumis matemaatikat ja võõrkeeli (v.a gümnaasiumis kolmas võõrkeel) tasemerühmades.

3.3.16. 7. klassis viib kool ühes õppeaines läbi koolisisese üleminekueksami. Koolis on kehtestatud koolisisese üleminekueksami läbiviimise korraldus, mis on kättesaadav kooli kodulehel. Koolisisene üleminekueksam toimub maikuus.

3.3.17. 8. klassis sooritavad õpilased PRÕK läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

3.3.18. Gümnaasiumiõpilane koostab ja kaitseb juhendajaõpetaja suunamisel gümnaasiumi jooksul vähemalt ühe õpilasuurimuse või praktilise töö.

3.3.19. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse määruse nr 113 "Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid" § 2 lõikest 1 väljastab kool koolilõpetajale vastavalt põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistuse.

3.3.20. Klassijuhataja organiseerib õppeaastas vähemalt ühe lastevanemate infokoosoleku ning viib hiljemalt II poolaastal läbi arenguestlused kõigi oma klassi õpilastega. Koolis on selleks kehtestatud arenguestluste läbiviimise kord, mis on kättesaadav koolisiseses failijagamiskeskonnas.

3.3.21. Kooli lastevanemate üldkoosolek toimub vähemalt üks kord õppeaastas.

3.4. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted

3.4.1. Tallinna 32. Keskkooli põhikooli tunnijaotusplaan ja valikõppeainete loend

(1) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on vastavalt PGS § 25 lõikele 2 järgmine:

1. klassis	20 õppetundi
2. klassis	23 õppetundi
3. ja 4. klassis	25 õppetundi
5. klassis	28 õppetundi
6. ja 7. klassis	30 õppetundi
8. ja 9. klassis	32 õppetundi

(2) Tallinna 32. Keskkoolis on põhikooliastmes lisaks PRÕK kohustuslikele õppeainetele lisatud kooli-poolsete valikõppeainetena rütmika (1. klass), draamaõpetus (1., 3., 5., 7. klassis), multimeedia (2., 4., 6., 8. klassis), ettevõtlikkusõpetus (2., 4., 7. klassis) ja karjääriõpetus (9. klassis). PRÕK lubatud vaba tunni-ressurss on koolis täidetud järgmiselt:

- I kooliastmes on rütmika (0,5), draamaõpetuse (1,5), multimeedia (1), ettevõtlikkusõpetuse (1), eesti keele (1), matemaatika (2) ja loodusõpetuse (1) lisatunnid;
- II kooliastmes on eesti keele (2), matemaatika (2), ajaloo (1), loodusõpetuse (1), draamaõpetuse (1), multimeedia (2) ja ettevõtlikkusõpetuse (1) lisatunnid;
- III kooliastmes on matemaatika (0,5), draamaõpetuse (1), multimeedia (1), ettevõtlikkusõpetuse (1) ja karjääriõpetuse (0,5) lisatunnid.

(3) Tallinna 32. Keskkoolis õpetatakse põhikooli I kooliastmes õppeaineid kunst ja tööõpetus lõimitult õppeainena “ühendatud kunsti- ja tööõpetus” koormusega 3 õppetundi nädalas. Kunstiõpetuse ja tööõpetuse õppeainete kirjeldused, vastavalt PRÕK lisa 6 ptk 2.2.2 ja lisa 7 ptk 2.1.2, on otseses seoses või kattuvad. Õppeainete “kunst” ja “tööõpetus” ühendamine ühtseks õppeaineaks soodustab terviklikku mõtlemist, mis võimaldab õpilasel loovalt ja innovaatsiliselt läheneda püstitatud eesmärkidele ja valitud ülesannetele. Õppeainete ühendamise kaudu antakse õpilastele rohkem valiku- ja tegutsemisvõimalusi erinevate lahenduste leidmiseks ja rakendamiseks. Vastavalt PRÕK lisa 7 ptk 1.2 õpetatakse Tallinna 32. Keskkooli II kooliastmes tehnoloogiavaldkonna õppeaineid ühendatult nii, et see annaks nii poistele kui ka tüdrukutele vajalikul määral teadmisi ja oskusi nii tehnoloogiaõpetuse kui ka kodunduse ja käsitöö alal.

(4) Tallinna 32. Keskkooli põhikooli kooliastmete 3 õppeaasta tunnijaotusplaan klassiti:

Tabelis: RÕK - riiklik õppekava, K - kooli valik

Tabel 1. I kooliastme 3 õppeaasta tunnijaotusplaan klassiti

I kooliaste	1. klass		2. klass		3. klass	
	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K
Eesti keel	6	1	6	-	7	-
Inglise keel (A-võõrkeel)	-	-	-	-	3	-
Matemaatika	3	1	3	1	4	-
Loodusõpetus	1	-	1	1	1	-

Inimeseõpetus	-	-	1	-	1	-
Muusika	2	-	2	-	2	-
Ühendatud kunsti- ja tööõpetus	3	-	3	-	3	-
Kehaline kasvatus	2	-	3	-	3	-
Draamaõpetus	-	0,5	-	-	-	1
Rütmika	-	0,5	-	-	-	-
Multimeedia	-	-	-	1	-	-
Ettevõtlikkusõpetus	-	-	-	1	-	-
Õppekoormus nädalas KOKKU	17	3	19	4	24	1
	20		23		25	

Tabel 2. II kooliastme 3 õppeaasta tunnijaotusplaan klassiti

II kooliaste	4. klass		5. klass		6. klass	
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K
Eesti keel	5	1	3	1	3	-
Kirjandus	-	-	2	-	2	-
Inglise keel (A-võõrkeel)	3	-	3	-	3	-
Vene keel, saksa keel või prantsuse keel (B-võõrkeel)	-	-	-	-	3	-
Matemaatika	4	1	4	1	5	-
Loodusõpetus	2	-	2	1	3	-
Ajalugu	-	-	1	1	2	-
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	1	-
Inimeseõpetus	-	-	1	-	1	-
Muusika	2	-	1	-	1	-
Kunst	1	-	1	-	1	-

Käsitöö ja kodundus/Tehnoloogiaõpetus	1	-	2	-	2	-
Kehaline kasvatus	3	-	3	-	2	-
Draamaõpetus	-	-	-	1	-	-
Multimeedia	-	1	-	-	-	1
Ettevõtlikkusõpetus	-	1	-	-	-	-
Õppekoormus nädalas KOKKU	21	4	23	5	29	1
	25		28		30	

Tabel 3. III kooliastme 3 õppeaasta tunnijaotusplaan klassiti

III kooliaste	7. klass		8. klass		9. klass	
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K
Eesti keel	2	-	2	-	2	-
Kirjandus	2	-	2	-	2	-
Inglise keel (A-võõrkeel)	3	-	3	-	3	-
Vene keel, saksa keel või prantsuse keel (B-võõrkeel)	3	-	3	-	3	-
Matemaatika	5	-	4	-	4	0,5
Loodusõpetus	2	-	-	-	-	-
Geograafia	1	-	2	-	2	-
Bioloogia	1	-	2	-	2	-
Keemia	-	-	2	-	2	-
Füüsika	-	-	2	-	2	-
Ajalugu	2	-	2	-	2	-
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-
Inimeseõpetus	1	-	1	-	-	-
Muusika	1	-	1	-	1	-

Kunst	1	-	1	-	1	-
Käsitöö ja kodundus/Tehnoloogiaõpetus	2	-	2	-	1	-
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	2	-
Draamaõpetus	-	1	-	-	-	-
Multimeedia	-	-	-	1	-	-
Ettevõtlikkusõpetus	-	1	-	-	-	-
Karjääriõpetus	-	-	-	-	-	0,5
Õppekoormus nädalas KOKKU	28	2	31	1	31	1
	30		32		32	

3.4.2. Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastme kolme õppeaasta kursuste plaan õppesuunati ja klassiti

(1) Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumis on õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul 96 kursust, sh riikliku õppekava kohustuslikud kursused, õppesuunakursused, neid toetavad–täiendavad lisakursused ning vabalt valitud valikkursused. Ühe kursuse maht on 35 ainetundi.

(2) Õppesuunavaliku teeb õpilane gümnaasiumisse astudes. Gümnaasiumi jooksul õppesuuna vahetamist reeglina ei toimu. Erandkorras on võimalik vaba õppekoha olemasolul õppesuunda vahetada kas uue õppeaasta algul või uue õppeperioodi algul, esitades gümnaasiumi õppealajuhatajale mõistliku aja jooksul sellekohase põhjendatud avalduse.

(3) Kõik 10. klassi õpilased alustavad gümnaasiumis laia matemaatika õppimist. 11. klassi alguses on õpilasel soovi korral võimalik laialt matemaatikalt üle minna kitsale matemaatikale. Kitsast matemaatikat on nii 11. klassis kui ka 12. klassis 3 kursust. Kitsa matemaatika kursused vahelduvad 11. ja 12. klassis humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna kursustega (nt kultuuriruum, üldajalugu, maailmaharidus jms), mis õppeaastati võivad erineda.

(4) Kolmandat võõrkeelt (prantsuse või saksa keelt) saab õppida ajaloo-õiguse, multimeedia, teatriõpetuse ja humanitaaria suunal ning ka valikkursuste raames, mis on kogu lennule ühised. Keskkondmajanduse suunal kolmandat võõrkeelt õppesuunakursuste hulgas ei ole.

(5) Kõigil õppesuundadel on lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele täiendavad eesti keele, kirjanduse ja inglise keele (B2-tasemel võõrkeele) kursused. Samuti on kõigi õppesuundade õpilastele gümnaasiumis kohustusliku õpilasuurimuse või praktilise töö koostamisel toeks uurimistöö aluste kursused, mis algavad 10. klassi kevadel ja lõpevad 11. klassi kevadel lõputöö kaitsmisega.

(6) Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastme 3 õppeaasta kursuste plaan õppesuunati ja klassiti:

Tabelis: RÕK - riikliku õppekava kohustuslikud kursused, K - kooli valitud kursused

Tabel 4. Ajaloo–õiguse õppesuuna 3 õppeaasta aineleend ja kursuste plaan

Ajaloo ja õiguse aluste õppesuund	10. klass		11. klass		12. klass		Kokku		
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	Kokku
Eesti keel	2	-	2	1	2	-	6	1	7
Kirjandus	2	1	2	-	1	1	5	2	7
Inglise keel (B2 võõrkeel)	2	1	2	-	1	2	5	3	8
Vene keel (B1 võõrkeel)	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Prantsuse/saksa keel (A2 võõrkeel)	-	2	-	2	-	1	-	5	5
Matemaatika (lai)	5	-	5	-	4	-	14	-	14
Matemaatika (kitsas)		-	3	-	2	1	10	1	11
Kultuuriruum (kitsal)	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Üldajalugu või maailmaharidus (kitsal)	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Bioloogia	-	-	2	-	2	-	4	-	4
Geograafia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Keemia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Füüsika	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Ajalugu	1	2	2	-	3	-	6	2	8
Inimeseõpetus	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Riigikaitse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Muusika	1	-	1	-	1	-	3	-	3
Kunst	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Sissejuhatus ajalooteadusesse. Genealoogia	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Tallinna ajalugu	-	-	-	1	-	-	-	1	1

Õiguse alused	-	-	-	1	-	2	-	3	3
Sissejuhatus filosoofiasse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Maailma religioonid	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Uurimistöö alused	-	0,5	-	1,5	-	-	-	2	2
Kursusi KOKKU laial/kitsal matemaatikal	33,5		32,5		26		69/65	23/27	92
Valikkursused	4						-	4	4
ÕPPEKAVA KOGUMAHT	96						96		

Tabel 5. Keskkonna- ja majandusõpetuse õppesuuna 3 õppeaasta aineleend ja kursuste plaan

<i>Keskkonna- ja majandusõpetuse õppesuund</i>	10. klass		11. klass		12. klass		Kokku		
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	Kokku
Eesti keel	2	-	2	1	2	-	6	1	7
Kirjandus	2	1	2	-	1	1	5	2	7
Inglise keel (B2 võõrkeel)	2	1	2	-	1	2	5	3	8
Vene keel (B1 võõrkeel)	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Matemaatika (lai)	5	-	5	-	4	-	14	-	14
Matemaatika (kitsas)		-	3	-	2	1	10	1	11
Kultuuriruum (kitsal)	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Üldajalugu või maailmaharidus (kitsal)	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Bioloogia	-	-	2	-	2	-	4	-	4
Geograafia	3	-	-	1	-	-	3	1	4
Keemia	2	1	1	1	-	-	3	2	5
Füüsika	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Astronoomia	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Rakett 32	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Ajalugu	1	-	2	-	3	-	6	-	6

Inimeseõpetus	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Riigikaitse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Muusika	1	-	1	-	1	-	3	-	3
Kunst	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Majandusõpetus	-	2	-	2	-	-	-	4	4
Keskkonnaõpetus	-	-	-	2	-	2	-	4	4
Õiguse alused	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Uurimistöö alused	-	0,5	-	1,5	-	-	-	2	2
Kursusi KOKKU laial/kitsal matemaatikal	33,5		32,5		26		69/65	23/27	92
Valikkursused	4						-	4	4
ÕPPEKAVA KOGUMAHT	96						96		

Tabel 6. Multimeedia õppesuuna 3 õppeaasta aineloend ja kursuste plaan

Multimeedia õppesuund	10. klass		11. klass		12. klass		Kokku		
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	Kokku
Eesti keel	2	-	2	1	2	-	6	1	7
Kirjandus	2	1	2	-	1	1	5	2	7
Inglise keel (B2 võõrkeel)	2	1	2	-	1	2	5	3	8
Vene keel (B1 võõrkeel)	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Prantsuse/saksa keel (A2 võõrkeel)	-	2	-	2	-	1	-	5	5
Matemaatika (lai)	5	-	5	-	4	-	14	-	14
Matemaatika (kitsas)		-	3	-	2	1	10	1	11
Kultuuriruum (kitsal)	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Üldajalugu või maailmaharidus (kitsal)	-	-	-	-	-	1	-	1	1

Bioloogia	-	-	2	-	2	-	4	-	4
Geograafia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Keemia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Füüsika	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Ajalugu	1	-	2	-	3	-	6	-	6
Inimeseõpetus	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Riigikaitse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Muusika	1	-	1	-	1	-	3	-	3
Kunst	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Visuaalne kommunikatsioon	-	1	-	-	-	-	-	2	1
Fotograafia	-	2	-	-	-	-	-	2	2
Filmi- ja videoõpetus	-	-	-	3	-	-	-	3	3
Graafiline disain	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Animatsioon	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Praktikum	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Uurimistöö alused	-	0,5	-	1,5	-	-	-	2	2
Kursusi KOKKU laial/kitsal matemaatikal	33,5		32,5		26		69/65	23/27	92
Valikkursused	4						-	4	4
ÕPPEKAVA KOGUMAHT	96						96		

Tabel 7. Teatriõpetuse õppesuuna 3 õppeaasta aineleend ja kursuste plaan

<i>Teatriõpetuse õppesuund</i>	10. klass		11. klass		12. klass		Kokku		
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	Kokku
Eesti keel	2	-	2	1	2	-	6	1	7

Kirjandus	2	1	2	-	1	1	5	2	7
Inglise keel (B2 võõrkeel)	2	1	2	-	1	2	5	3	8
Vene keel (B1 võõrkeel)	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Prantsuse keel (A2 võõrkeel)	-	2	-	2	-	1	-	5	5
Matemaatika (lai)	5	-	5	-	4	-	14	-	14
Matemaatika (kitsas)		-	3	-	2	1	10	1	11
Kultuuriruum (kitsal)	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Üldajalugu või maailmaharidus (kitsal)	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Bioloogia	-	-	2	-	2	-	4	-	4
Geograafia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Keemia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Füüsika	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Ajalugu	1	-	2	-	3	-	6	-	6
Inimeseõpetus	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Riigikaitse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Muusika	1	-	1	-	1	-	3	-	3
Kunst	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Näitlejameisterlikkus	-	3	-	-	-	-	-	3	3
Hääle- ja kõnetehnika	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Teatrilugu	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Praktikum	-	-	-	-	-	3	-	3	3
Uurimistöö alused	-	0,5	-	1,5	-	-	-	2	2
Kursusi KOKKU laial/kitsal matemaatikal	33,5		32,5		26		69/65	23/27	92
Valikkursused	4						-	4	4

ÕPPEKAVA KOGUMAHT	96	96
-------------------	----	----

Tabel 8. Humanitaaria õppesuuna 3 õppeaasta aineleend ja kursuste plaan

Humanitaaria õppesuund	10. klass		11. klass		12. klass		Kokku		
Õppeaine	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	RÕK	K	Kokku
Eesti keel	2	-	2	1	2	-	6	1	7
Kirjandus	2	1	2	-	1	1	5	2	7
Inglise keel (B2 võõrkeel)	2	1	2	-	1	2	5	3	8
Vene keel (B1 võõrkeel)	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Prantsuse keel (A2 võõrkeel)	-	2	-	2	-	1	-	5	5
Matemaatika (lai)	5	-	5	-	4	-	14	-	14
Matemaatika (kitsas)		-	3	-	2	1	10	1	11
Kultuuriruum (kitsal)	-	-	-	2	-	-	-	2	2
Üldajalugu või maailmaharidus (kitsal)	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Bioloogia	-	-	2	-	2	-	4	-	4
Geograafia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Keemia	2	-	1	-	-	-	3	-	3
Füüsika	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Ajalugu	1	-	2	-	3	-	6	-	6
Inimeseõpetus	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Riigikaitse	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Muusika	1	-	1	-	1	-	3	-	3
Kunst	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Kehaline kasvatus	2	-	2	-	1	-	5	-	5
Filmilugu	-	3	-	-	-	-	-	3	3

Ajakirjandusõpetus	-	-	-	3	-	-	-	3	3
Loovkirjutamine	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Sissejuhatus filosoofiasse	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Maailma religioonid	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Uurimistöö alused	-	0,5	-	1,5	-	-	-	2	2
Kursusi KOKKU laial/kitsal matemaatikal	33,5		32,5		26		69/65	23/27	92
Valikkursused	4						-	4	4
ÕPPEKAVA KOGUMAHT	96						96		

3.4.3. Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumiastme valikkursuste korraldus ja valimise põhimõtted

- (1) Lähtuvalt GRÕK § 11 lõikele 6 pakub kool lisaks riiklikult kohustuslikele kursustele, õppesuuna-kursustele ja neid toetavatele–täiendavatele lisakursustele gümnasistidele igal õppeaastal vabalt valitavaid valikkursusi.
- (2) Õpilane valib gümnaasiumi jooksul vähemalt 4 kõige huvipakkuvat valikkursust.
- (3) Valikkursused jagunevad oma sisult:
 - põhiaineid süvendavad,
 - silmaringi laiendavad,
 - täiendavate oskuste omandamise kursused.
- (4) Valikkursuste loetelu areneb ja täieneb ajas, pakkudes õpilastele uusi võimalusi kasvamaks avatud kultuurihuviga ja tasakaalustatud maailmapildiga inimeseks. Igal õppeaastal on valikkursuste loendis vähemalt 11 kursust, mille õpe korraldatakse juhul, kui registreerunuid on vähemalt 12 õpilast. Samas võib kool vajadusel kehtestada kursusele ka osavõtjate arvu ülempiiri, mis ei ole väiksem kui 18 õpilast. Valikkursuste toimumiseks moodustatakse õpilaste valikute põhjal klassidevahelised õpperühmad.
- (5) Uue õppeaasta valikkursuste nimekiri koos kursusi tutvustavate ainekaartidega jõuab õpilasteni kevadel maikuus või enne uue õppeaasta algust augustis, mil toimub ka valikkursustele registreerimine. Uue õppeaasta sügisel alustavatele 10. klassidele tutvustatakse valikkursuste korraldust ja alanud õppeaasta valikkursusi septembrikuu jooksul.
- (6) 11. ja 12. klasside valikkursustel osalejate nimekirjad kinnitatakse iga õppeaasta alguses septembrikuus hiljemalt teise õppenädala lõpus. 10. klasside valikkursustel osalejate nimekiri kinnitatakse oktoobrikuus enne sügisvaheaega.
- (7) Reeglina saab õpilane valida 1 valikkursuse perioodis, sest tundide toimumise ajad tunniplaanis kattuvad. Valikkursused toimuvad üldjuhul õppepäeva teises pooles. Olenevalt kursuse ja tunniplaani

vajadustest on võimalikud paaris- ja kolmiktunnid. Valikkursused algavad 10. klassis alates II perioodist, 11. ja 12. klassis alates I perioodist.

(8) Lisaks kooli pakutud valikkursustele võib kool lähtuvalt PGS § 17 lõikest 4 arvestada ka teistes üldhariduskoolides, ülikoolide ja muude õppeasutuste juures sooritatud õpinguid, kui õpilane sõlmib enne kursuse algust õppealajuhatajaga vastava kokkuleppe ja esitab kursuse lõppedes koolile tunnistuse, millel on kirjas õpingute sisu tutvustus, kursuse ajaline maht ja tõendus tegevuste sooritamise kohta.

(9) Kooli õppekavavälise õppimise arvestamiseks ja õpitulemuste kandmiseks lõputunnistusele vestleb kursuse lõppedes õpilasega õppealajuhataja, et selgitada välja, millised kooli õppekava õpitulemused ja pädevused õpilane kursusega saavutas. Vajadusel võib õpilaselt nõuda täiendavate tõendusmaterjalide esitamist:

- õpilase kirjalik refleksioon või analüüs õpitu kohta,
- kursusel koostatud õpimapp, tööd, kirjutatud projektid, aruanded, esseed jms,
- kursuse hinnete leht, juhendaja hinnang, õppeainete kava, kursuse läbimise tunnistus või diplom jms.

(10) Kooli õppekavaväliste õpingute mitteamistamisel õppekava osana võivad äraütlemlised olla seotud:

- tähtajalise aegumisea, st kui õppimine toimus enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisea, st kui õpitulemused aeguvad aas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (eelkõige madalamal) õppetasea lābitu mitteamistamisega, st gümnaasiumiastmel ei arvestata neid õpinguid, mis on läbitud põhikooli tasemel;
- topeltarvestamise vältimisea, st mujal õpitu kohta antud tunnistus (näiteks muusikakoolis) ei ole automaatselt üle kantav ühe õppeaine (näiteks muusika) läbimisea.

3.5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

3.5.1. Õppekava üldpädevused on loetletud PRÕK § 4 lõikes 4 ja GRÕK § 4 lõikes 3.

3.5.2. Tallinna 32. Keskkool lähtub üldpädevuste kujundamisel ja õppekeskkonna mitmekesistamisel ülekooliliste ja koolidevaheliste ühistevgevuste ja projektidega eelkõige traditsioonidest, kuid on avatud ka uuele.

3.5.3. Tallinna 32. Keskkoolis mõistetakse projekti all ajaliselt piiratud tööd, millel on õppekava üldpädevustele tuginev eesmärk ja ressursid. Lisaks võib projekti eesmärgiks olla arendada õpilaste ja õpetajate nii erialaseid kui üldkultuurilisi teadmisi, enesealgatust, meeskonnatööd, tegevuse planeerimist ja analüüsimist ning juhtimisoskust.

3.5.4. Tallinna 32. Keskkoolis viiakse läbi järgmisi projektitüüpe:

- uurimis- ja loovtööd, neid tutvustavad konverentsid ja muud üritused;
- õppekäigud, -ekskursioonid, -laagrid ja avatud tunnid;
- projektõppepäevad, aine- ja stiilipäevad;

- temaatilised seminarid, loengud, kontserdid, näitused, töötoad;
- olümpiaadid, konkursid ja võistlused;
- traditsioonilised ülekoolilised üritused;
- heategevusüritused;
- piirkondlikud festivalid;
- piirondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine;
- ettevõtmised avalike suhete arendamiseks.

3.5.5. Projektide kavandamist, läbiviimist ja tulemuslikkuse hindamist koordineerivad koolis õppealajuhatajad ja/või huvijuht.

3.5.6. Projekt algab töömeeskonna loomise ja tegevuskava koostamisega ning lõpeb tulemuste analüüsi ja järelduste tegemisega. Võimalikud on ka individuaalprojektid, mille elluviimiseks meeskonda ei moodustata. Kõikidel projektidel ja ühistegevustel on kindlaks määratud juht (projektijuht), kelle ülesanne on muuhulgas määratleda projekti eesmärgid lähtuvalt õppekava üldpädevustest. Projektijuhtideks on koolis vastava valdkonnaga seotud õpetajad, juhtkonna liikmed, koolitöötajad.

3.5.7. Nii ülekoolilised, ainekomisjonisisesed kui ka muud kooliga seotud ühistegevused ja üritused kavandatakse õppeaasta algul kooli üldtööplaanis ainekomisjoni juhtide, õppealajuhatajate, huvijuhi või juhtkonna ettepanekul. Laekunud ettepanekute alusel koostavad õppealajuhatajad ja huvijuht õppeaasta sündmuste plaani, mis on kättesaadav kooli kodulehel ja koolisiseses failijagamiskeskonnas.

3.5.8. Tallinna 32. Keskkoolil on olemas eraldi klassi- ja koolivälise ürituste korraldamise kord, mis on kättesaadav kooli kodulehel ja koolisiseses failijagamiskeskonnas.

3.5.9. Projektides (v.a ülekoolilistel projektõppepäevadel), kooli üritustel, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemist käsitletakse õppe- ja kasvatustöö osana. Osavõtt nimetatud tegevustest on õpilastele vabatahtlik ja toimub vastavalt projekti, ürituse, olümpiaadi, võistluse või konkursi juhendile ja korrale. Osavõtt ülekoolilistest projektõppepäevadest on kohustuslik kõikidele õpilastele ja õpetajatele.

3.5.10. Kool toetab igati õpilase osalemist ühistegevustes, üritustel, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel ning muid kooli esindamisega seotud tegevusi, osutades kaasabi vastavalt võimalustele ja vajadustele.

3.5.11. Uuest ülekoolilistest ja koolidevahelistest projektidest osavõtuks on vajalik juhtkonna heakskiit.

3.5.12. Lühiajalistest traditsioonilistest ülekoolilistest üritustest loobumise otsustab samuti juhtkond; pikaajalistest (vähemalt 10 aastat kestnud traditsioonilistest üritusest) loobumise otsustab õppenõukogu.

3.6. Läbivate teemade ja õppeainetevahelise lõimingu rakendamise põhimõtted

3.6.1. Õppekava läbivate teemade ja õppeainetevahelise lõimingu rakendamise üldpõhimõtted on sätestatud PRÕK §-s 14 ja GRÕK §-s 10.

3.6.2. Õpetuse lõiming võimaldab kujundada õppetegevuse ja selle tulemused tervikuks. Lisaks sellele toetab see õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õppeainete lõiming saavutatakse läbivate teemade, temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside ning koolisisesete ja -välise ühistegevuste ja projektide abil.

3.6.3. Õpetuse lõiming eeldab Tallinna 32. Keskkooli õppekavas kokku lepitud õppekorralduse ja hindamispõhimõtete järgimist, õpetajatevahelist koostööd pädevuste konkretiseerimisel, õpetuse eesmärkide püstitamisel, õpisiuatsiioonide loomisel ning eri õppeainete ühiste probleemide ja mõistestiku määratlemisel ja käsitlemisel.

3.6.4. Õppeainete lõimingut täpsustatakse ainevaldkonnakavades.

3.6.5. Riiklikku õppekava läbivad teemad on aluseks:

- õppeaasta jooksul koolis toimuvatele projektõppepäevadele, teemapäevadele, ühistegevustele;
- korraldatavatele õppekäikudele;
- õpilaste iseseisvate tööde (loovtööd, uurimistööd, praktilised tööd jms) temaatikale.

3.7. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti ja kavandatud liikluskasvatusalased tegevused

3.7.1. Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ning kes tajuvad liikluskeskkonda ja hoiuvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja/või liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

3.7.2. Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli läbiviidav liikluskasvatus toimub kooskõlas Vabariigi Valitsuse kehtestatud määrusega nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord".

3.7.3. Juhindudes "Laste liikluskasvatuse korra" § 5 lõigetest 3–5 ning Maanteeameti veebilehel www.liikluskasvatus.ee antud soovitustest, on liikluskasvatuse eesmärgid ja eesmärkide täitmiseks kavandatud tegevused jaotatud Tallinna 32. Keskkoolis järgnevalt:

(1) *I kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgid:*

- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatus-tegevuses;
- 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine;

(2) I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

(3) *II kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgid:*

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutusalaiste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine praktilistel õppustel ja reaalses liikluskeskkonnas;

(4) II on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

(5) *III kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgid:*

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine; teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni praktilistel õppustel ja reaalses liikluskeskkonnas;

(6) III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

(7) *Gümnaasiumis on liikluskasvatuse eesmärgid:*

- 1) õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele;
- 2) põhikoolis omandatud ohutusosalaste hoiakute, teadmiste, oskuste ja vilumuste laiendamine ja süvendamine;

(8) Gümnaasiumis on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

3.7.4. Vastavalt “Laste liikluskasvatuse korra” § 6 lõigetele 5 ja 6 käsitlevad klassi- ja aineõpetajad igal õppeaastal integreerituna ainetundides iga kooliastme vastavaid liikluskasvatuse teemasid. Väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbi viimise eest vastutab kooli juhtkond.

3.7.5. Tallinna 32. Keskkooli üldtööplaanis kavandatakse igal õppeaastal järgmised liikluskasvatust toetavad tegevused:

- kooli tervisenõukogu eestvedamisel ja koostöös KOV-ga viiakse sügiseti koolis läbi helkurite kampaania ja kingitakse igale 1. klassi õpilasele helkurvest;
- igale 1. klassi õpilasele kingitakse liiklusaabits, mida on võimalik kasutada ainetundides läbi kolme õppeaasta;
- 1.-4. klassi õpilastele toimub oktoobrikuus Liiklusnädal;
- läbi õppeaasta planeeritakse eri kooliastme õpilastele Politsei- ja Piirivalveameti ning Maanteeameti külalisloenguid ja töötubasid;
- võimalusel osaletakse liikluskasvatusalastes projektides.

3.8. III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

3.8.1. Vastavalt PRÕK § 15 lõikes 8 sätestatule sooritatakse Tallinna 32. Keskkoolis loovtöö 8. klassis. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal.

3.8.2. Koolis on kehtestatud “III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted Tallinna 32. Keskkoolis”, mis on kättesaadav kooli kodulehel.

3.8.3. Loovtöö üldisemad teemad pakuvad välja juhendajad eelneva õppeaasta kevadel, lähtudes põhikooli riikliku õppekava läbivatest teemadest (§ 14 p 3) või õpitulemusest.

- 3.8.4. Õpilane valib oma loovtöö teema õpetajate pakutud teemade hulgast. Õpilane võib valida ka oma teema, kui tal on olemas sobiv juhendaja.
- 3.8.5. Täpsema teemavaliku teevad õpilased 7. klassi kevadel või hiljemalt 8. klassi sügisel.
- 3.8.6. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt (maksimaalselt 3 õpilast).
- 3.8.7. Loovtöö võib olla praktilise või teoreetilise sisuga. Töö koostamise ja vormistamise juhised on kirjas kooli õppekava punktis 3.8.2. nimetatud dokumendis.
- 3.8.8. Reeglina on loovtööde juhendajateks klassiõpetajad ja põhikooliastmes õpetavad aineõpetajad. Õpilane valib endale juhendaja talle etteantud õpetajate nimekirjast, sõlmides eelnevalt isiklikult õpetajaga vastavasisulise kokkulepe. Täpne juhendamise kord on kirjas kooli õppekava punktis 3.8.2. nimetatud dokumendis.
- 3.8.9. Loovtööde kaitsmine toimub 8. klassi jaanuaris. Kaitsmine võib olla avalik. Loovtööde kaitsmiseks moodustatakse komisjon.
- 3.8.10. Loovtööle antakse hinnang kooli õppekava punktis 3.8.2. nimetatud dokumendi lisas oleva hindamismudeli alusel. Loovtööde hindamine toimub kujundava hindamise kontekstis, millega õpilane saab sõnalist tagasisidet nii loovtöö teostamise protsessi kui ka tulemuste kohta.
- 3.8.11. Loovtöö teema kantakse nii e-kooli kui ka põhikooli lõputunnistusele.

3.9. Gümnaasiumi õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus

- 3.9.1. Vastavalt GRÕK § 18 lõikele 3 tuleb gümnaasiumiõpilasel sooritada gümnaasiumi jooksul õpilasuurimus või praktiline töö (*edaspidi* lõputöö). Tallinna 32. Keskkoolis on kõigi õppesuundade õpilastele lõputöö koostamisel toeks uurimistöö aluste kursused, mis algavad 10. klassi kevadel ja lõpevad 11. klassi kevadel lõputöö kaitsmisega. Mõjuval põhjusel ja õppenõukogu loal võib lõputööd sooritada ka muul ajal, kuid mitte hiljem kui 12. klassi esimesel poolaastal.
- 3.9.2. Tulenevalt GRÕ § 18 lõikest 3¹ arvatakse õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka ka lõputöö maht, milleks on Tallinna 32. Keskkoolis määratud 35 tundi (1 kursus).
- 3.9.3. Koolis on kehtestatud “Tallinna 32. Keskkooli lõputööde koostamise ja vormistamise juhend”, mis annab juhised lõputöö koostamiseks, vormistamiseks, juhendamiseks, retsenseerimiseks ja hindamiseks ning on kättesaadav kooli kodulehel ja õpikeskkonnas Moodle.
- 3.9.4. Lõputööde ettevalmistamise, retsenseerimise, hindamise ja kaitsmise protsessi juhivad koolis lõputööde koordinaator, kelleks on üldjuhul gümnaasiumi õppealajuhataja ja kes koostab ka igale lennule uurimistöö kursuste tähtajalise tegevuskava. Lõputööd on koolis korraldatud kooskõlas haridus- ja teadusministri määrusega nr 62 “Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord”.
- 3.9.5. Lõputöö esialgse teema valib õpilane 10. klassi kevadel maikuu alguseks. Lõputöö lõpliku teema kinnitamine toimub 11. klassi sügisel septembrikuus. Teemavalikul võib õpilane lähtuda juhendajate pakutud teemadest või esitada juhendajale omapoolse idee, millel lõputöö kirjutada.
- 3.9.6. Reeglina on gümnaasiumi lõputööde juhendajateks gümnaasiumiastmes õpetavad aineõpetajad, aga ka kooli juhtkonna liikmed, tugispetsialistid ja teised koolitöötajad. Õpilasel on lubatud kasutada ka

kooliväliseid konsultante ja juhendajaid, kuid sel juhul peab õpilasel kindlasti olema koolipoolne kaasjuhendaja, kes jälgib, et õpilane peaks kinni ajakavast ning järgiks töö ülesehitusele ja vormistamisele esitatud nõudeid.

3.9.7. Lõputöö võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema lõputöö esitlemistel ja kaitsmisel.

3.9.8. Enne lõputöö kaitsmist toimuvad kaks kollokviumi - esimene 10. klassi kevadel V perioodi lõpus ja teine 11. klassi sügisel II perioodil -, kus õpilane tutvustab oma lõputöö koostamise hetkeseisu ning kaitsmiskomisjon annab õpilasele konstruktiivset tagasisidet, kas koostatav töö on teostatav, otstarbekas ja õpilasele võimetekohane.

3.9.9. Gümnaasiumi lõputöö retsenseerimine, hindamine ja kaitsmine toimub 11. klassi kevadel IV perioodil. Kaitsmine on avalik ja sellel päeval õpilasel ainetunde ei toimu.

3.9.10. Kaitsmiskomisjon annab õpilase lõputööle hinnangu kooli õppekava punktis 3.9.3. nimetatud dokumendis toodud juhiste ja hindamismudelite alusel. Hinnatakse määruse nr 62 "Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimuste ja korra" §-s 2 sätestatud eesmärkide saavutamist. Hindamisel arvestatakse nii juhendaja ja õpetajast retsensendi hinnangut kui ka õpilase kaitsekõnet ja esinemisoskust.

3.9.11. Lähtudes "Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimuste ja korra" § 4 lõikest 3, antakse õpilasele, kelle lõputööd on esmakordsel kaitsmisel hinnatud mitterahuldava hindeg, võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

3.9.12. Gümnaasiumiõpilase lõputöö teema ja hinne kantakse nii e-kooli kui ka gümnaasiumi lõputunnistusele.

3.10. Õpilaste arengu toetamise ja hindamise korraldus

3.10.1. Õpilase arengu toetamise ja hindamise alused

(1) Õpilaste arengu toetamiseks lähtub kool nii PGS §-s 37 kui ka hindamise alustes ja eesmärkides PRÕK §-s 19 ja GRÕK §-s 15 sätestatust.

(2) Klassijuhataja viib vähemalt korra õppeaastas läbi arenguvestlused kõigi oma klassi õpilastega. Arenguvestluse üldeesmärgiks on õpilase arengu igakülgne toetamine kodu ja kooli vahelises koostöös. Arenguvestluste korraldamisel lähtub klassijuhataja "Tallinna 32. Keskkooli arenguvestluste läbiviimise korrast", mis on kättesaadav koolisiseses failijagamiskeskkonnas.

(3) Aineõpetaja annab iga õppeperioodi alguses õpilastele teada oma iganädalase konsultatsioonaja. Õpetajate konsultatsioonide ajad on kõigile kättesaadavad ka kooli kodulehel.

(4) Õpilase teadmisi ja oskusi hindavad klassi- ja aineõpetajad hindamise korralduse alusel, mis on sätestatud Tallinna 32. Keskkooli õppekavas ja kooli kodukorras ning need omakorda on kättesaadavad kooli kodulehel.

- (5) Õpilase käitumise hindamisel lähtutakse Tallinna 32. Keskkooli kodukorra nõuetest. Käitumist hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega põhikoolis igal trimestril ja gümnaasiumis vähemalt 2 korda õppeaastas.
- (6) Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

3.10.2. Hindamisest teavitamine

- (1) Õpilaste ja nende vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamine toimub koolis "Haldusmenetluse seaduse" §-de 25-32 kohaselt.
- (2) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus saada teavet hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest vastavalt õpetajalt ja klassijuhatajalt. Hinnetest teavitamine toimub e-kooli ja klassitunnistuse kaudu, vajadusel teiste kanalite vahendusel (õpilaspäevik, hinnete-leht, e-kiri jne).
- (3) Klassi- ja aineõpetaja tutvustab õpilastele teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korraldust õppeaasta või iga ainekursuse algul. Kõik hinded on vaikimisi võrdse kaaluga, kui õpetaja pole õppeaasta või kursuse alguses suuliselt ja kirjalikult teavitanud teisiti.
- (4) Teadmiste ja oskuste ning käitumise hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse õpilaste seaduslikele esindajatele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.
- (5) Hindamise kord on avalikustatud kooli kodulehel.
- (6) Kirjalike tööde hinnetest teavitab õpetaja õpilasi kuni 10 tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist. Erandjuhul kooskõlastab õpetaja kokkuleppel õpilastega pikema hinnast teavitamise aja.
- (7) Iga õppeaasta lõpus väljastab klassijuhataja oma klassi õpilastele klassitunnistuse. Trimestrite ja perioodide lõikes tutvub lapsevanem lapse hinnetega e-kooli vahendusel.
- (8) Kui õpilane ja vanem ei ole andnud nõusolekut hindamisest teavitamiseks elektrooniliselt, teavitab kool õpilast ja vanemat hindamisest klassitunnistuse või paberil oleva dokumendi (hinnete-lehe, klassitunnistuse) kättetoimetamise kaudu.

3.10.3. Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamise põhimõtetes ja rakendamise viisides tugineb kool PRÕK §-s 20 ja GRÕK §-s 16 sätestatule.
- (2) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

- (3) Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (4) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised koolitöötajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- (5) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

3.10.4. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- (1) Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel lähtub õpetaja PRÕK § 21 lõikes 1 ja GRÕK § 17 lõikes 1 sätetest.
- (2) Trimestri või ainekursuse algul teeb õpetaja õpilasele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused ning nende hindamise aja ja vormi. Kõik hinded on vaikumisi võrdse kaaluga, kui õpetaja pole trimestri või ainekursuse alguses suuliselt ja kirjalikult teavitanud teisiti.
- (3) Õpilase individuaalsetest vajadustest lähtuvalt (nt tervislikud põhjused kehalises kasvatuses) võib aineõpetaja anda õpilasele erinevaid õpiülesandeid ja nende alusel õpilast hinnata.
- (4) Õpitulemuste saavutamise hindamiseks korraldatakse koolis järgmisi töid:
- 1) lühitöö: st suulised vastamised, tunnikontroll, hindeline kodutöö, hindeline tunnitöö, ettekanne, iseseisev töö, praktiline töö jms, mis hõlmab vahetult saadud teadmisi ja oskusi,
 - lühitöö hõlmab tavaliselt ühe-kahe ainetunni materjali,
 - lühitöö sooritamine kestab vähem kui üks koolitund,
 - lühitööst on soovitatav õpilasi ette teavitada,
 - lühitöid ei kanta e-kooli kontrolltööde plaani,
 - lühitööde piirnorm ei ole määratud, mistõttu näiteks tunnikontrolle võib teha igas tunnis,
 - reeglina tunnikontrolle järele ei vastata,
 - lühitööde alusel võib panna ka hinde, mille kaal võrdub kontrolltöö hinde kaaluga, kuid sellisel juhul märgitakse lühitöö hinne e-kooli arvestusliku hindena ja õpilasel on võimalik tööd vähemalt 1 kord järele vastata,
 - samuti võib lühitööks arvestada õpilase aktiivset osavõttu tundidest;
 - 2) kontrolltöö: st trimestri või kursuse õpitulemuste saavutamise kontrolliv kirjalik, suuline või praktiline töö,
 - kontrolltöö materjali mahu otsustab õpetaja,
 - kontrolltöö sooritamiseks võib kuluda terve koolitund,

- tulenevalt sotsiaalministri määruse nr 36 “Tervisekaitstenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele” § 10 lõigetest 3-5 on kõigi õpilaste puhul kontrolltööde piinormiks päevas 1 kontrolltöö ja nädalas kuni 3 kontrolltööd. Lisaks ei planeerita kontrolltöid esmaspäevale ja reedele ega õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina,
 - samuti tulenevalt sotsiaalministri määruse nr 36 §-s 10 lõikes 3 sätestatust tuleb vähemalt 5 koolipäeva enne kontrolltöö toimumist õpetajal kontrolltööst teavitada õpilasi ja kanda see e-kooli kontrolltööde plaani,
 - kui e-kooli kontrolltööde plaani on kontrolltöid märgitud üle piinormide, siis õigus kontrolltöö läbiviimiseks on õpetajal, kes esimesena fikseeris e-koolis oma õppeaines kirjaliku kontrolltöö;
- 3) arvestustöö: st trimestri või kursuse kõigi õpitulemuste saavutamise kontrolliv kirjalik, suuline või praktiline töö,
- õpetaja teavitab õpilasi arvestustöö põhimõtetest ja hindamisest trimestri või kursuse algul,
 - õpetajal on õigus arvestustöö põhjal hinnata kogu trimestrit või kursust,
 - kui õpilane on õppeperioodil puudunud 30% tundidest (k.a haiguse tõttu), peab õpilane tegema selles aines tervet trimestrit või perioodi hõlmava arvestustöö, kui aineõpetaja seda nõuab,
 - kui arvestustöö on kogu klassile kohustuslik, siis märgib õpetaja selle arvestusliku hindena õigeaegselt e-kooli kontrolltööde plaani,
 - kui arvestustöö sooritavad klassis vaid teatud õpilased, siis arvestustööd e-kooli kontrolltööde plaani ei märgita, küll aga tähistatakse e-koolis hinne arvestusliku hindena;
- 4) proovieksam:
- õpetaja teavitab õpilasi proovieksami põhimõtetest ja hindamisest õppeaasta algul,
 - reeglina sooritavad lõpuklasside õpilased eksamiks ettevalmistumise käigus vähemalt 1 proovieksami,
 - proovieksami maht on ligilähedane või võrdne lõpu-, riigi- või koolieksami mahuga ning põhineb lõpu-, riigi- või koolieksami sisul,
 - proovieksami läbiviimine korraldatakse koostöös õppealajuhatajatega viisil, et see ei häiriks üldist õppetööd,
 - proovieksami tulemus võib olla õpetaja otsusel trimestri- või kursusehinde oluline komponent, mis juhul märgitakse proovieksam e-kooli arvestusliku hindena ja proovieksami aeg tähistatakse ka e-kooli kontrolltööde plaanis;
- 5) koolisisene üleminekueksam:
- 7. klassis sooritavad õpilased ühes õppeaines koolisisese üleminekueksami, mille läbiviimiseks on koolis kehtestatud “7. klassi koolisisese üleminekueksami korraldus”, mis on kättesaadav kooli kodulehel;
- 6) loovtöö, õpilasuurimus ja praktiline töö:

- põhikooli lõpetamiseks koostatava loovtöö hindamine toimub vastavalt “Tallinna 32. Keskkooli III kooliastme korraldamise põhimõtetele ja vormistamise juhendile”, mis on kättesaadav kooli kodulehel,
- gümnaasiumi lõpetamiseks koostatava õpilasuurimuse või praktilise töö hindamine toimub vastavalt “Tallinna 32. Keskkooli lõputööde koostamise ja vormistamise juhendile”, mis on kättesaadav kooli kodulehel ja õpikeskkonnas Moodle.

(5) Teadmiste ja oskuste hindamine toimub Tallinna 32. Keskkoolis reeglina viie palli süsteemis PRÕK § 21 lõigete 2 ja 3 ning GRÕK § 17 lõigete 2 ja 3 seatud tingimustel:

- 1) hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid, st õpilane on saavutanud õpitulemustest 90%–100%;
- 2) hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, st õpilane on saavutanud õpitulemustest 75%–89%;
- 3) hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus, st õpilane on saavutanud õpitulemustest 50%–74%;
- 4) hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus, st õpilane on saavutanud õpitulemustest 20%–49%;
- 5) hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub, st õpilane on saavutanud õpitulemustest 0%–19%.

(6) Lisaks viie palli süsteemile on kasutusel:

- 1) punktipõhine hindamine, mille korral õpitulemuste saavutamise protsendid on samad viie palli süsteemiga ja märges 0 punkti tähistab tegemata lühitööd või kontrolltööd,
- 2) arvestuslik hindamine, kus hindegas „arvestatud” (e-koolis märges A) märgitakse õpitulemuste saavutamist 50%–100% ja hindegas „mittearvestatud” (e-koolis märges MA) õpitulemuste saavutamist 0%–49%,
- 3) kirjeldava sõnalise tagasisidega kujundav hindamine.

(7) 1. klassi esimesel trimestril hinnatakse jooksvalt õpipädevusi kirjeldavate sõnaliste hinnangutega (e-koolis märges KH koos sõnalise kommentaariga). Numbrilist hindamist kasutatakse alates 1. klassi teisest trimestrist kõigi õppekavas ettenähtud õppeainete puhul, v.a 1.–5. klassi oskusainetes (muusika, ühendatud kunsti- ja tööõpetus, tehnoloogia, kodundus-käsitöö, kehaline kasvatus, rütmika) ja kooli valikainetes (rütmika, draamaõpetus, multimeedia, ettevõtlikkusõpetus).

- (8) 1.–5. klassi oskusainetes (muusika, ühendatud kunsti- ja tööõpetus, tehnoloogia, kodundus–käsitöö, kehaline kasvatus) ja kooli valikainetes (rütmika, draamaõpetus, multimeedia, ettevõtlikkusõpetus) kasutatakse kujundavat hindamist ehk hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi kirjeldavate sõnaliste hinnangutega (e-koolis märges KH koos sõnalise kommentaariga), mis annavad tagasisidet õpilase edusammudest, arengust, õpioskuste kujunemisest, õpitulemuste saavutamisest ning sisaldavad soovitusi ja ettepanekuid edaspidisteks õpilase arengut toetavateks tegevusteks. Jooksva kirjaliku tagasiside sagedus on oleneb õppeprotsessist ja ainemahust. Jooksvat kirjalikku tagasisidet antakse e-koolis, vastavalt õpetaja äranägemisele ka õpilaspäevikus ja õpilase töödel.
- (9) 8. klassi multimeedias hinnatakse õpitulemuste saavutamist jooksvalt nii arvestuslikult kui ka kujundavalt kirjaliku sõnalise tagasisidega, et toetada õpilase loovtöö valmimist. Trimestri kokkuvõttev hinnang kantakse tunnistusele märgetega “arvestatud” (e-koolis märges A) ja “mittearvestatud” (e-koolis märges MA). Õppeaasta lõpus teisendatakse arvestuslikud trimestrihinnad viie palli süsteemi numbriliseks aastahindeks järgmiselt: “arvestatud” vastab hindele “väga hea” ehk “5” ning “mittearvestatud” vastab hindele “puudulik” ehk “2”.
- (10) Samuti võib gümnaasiumi valikkursustel õpilaste hindamisel kasutada arvestuslikku hindamist ehk hinnanguid „arvestatud“ (e-koolis märges A) ja „mittearvestatud“ (e-koolis märges MA), kuid neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- (11) Põhjuseeta tegemata jäänud kodust tööd võib hinnata hindegas „nõrk“ ehk „1“.
- (12) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib õpilast hinnata hindegas „nõrk“ ehk „1“ ning õpetaja otsustada on selle hinde parandamise võimalus, st ebaausate võtete kasutamise puhul ei ole õpilasel ilmtingimata võimalust mitterahuldavat hinnet parandada.
- (13) Kui õpilane kontrolltöö ajal põhjuseeta puudus, siis võib õpilast hinnata hindegas “nõrk” ehk “1”. Gümnaasiumiõpilase puhul on õpetaja otsustada selle hinde parandamise võimalus, st ebaausate võtete kasutamise puhul ei ole gümnaasiumiõpilasel ilmtingimata võimalust mitterahuldavat hinnet parandada.
- (14) Kui õpilase teadmisi ja oskusi on hinnatud hindegas „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata (e-koolis märges X), antakse õpilasele vähemalt 1 võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Enne järelevastamist või järeltööd on õpilasel õigus saada ainealast konsultatsiooni.
- (15) Kokkuleppel aineõpetajaga on õpilasel võimalik järelevastamist või järeltööd sooritada 1 kord 10 koolipäeva jooksul pärast vastava töö kättesaamist, suulise vastuse või praktilise tegevuse lõppu ning hinde teada saamist. Teised tähtajad kehtestatakse vaid erandkorras (nt haigus, väga mõjuvad perekondlikud põhjused) ning seda ainult eelneval kokkuleppel aineõpetajaga. Järelevastamisele või järeltööle kokkulepitud ajal mitteilmumisest ja selle põhjusest tuleb aineõpetajat hiljemalt sama päeva keskpäevaks kirjalikult teavitada.
- (16) Kui õpilane jätab seni tegemata jäänud lühitöö või kontrolltöö kokkulepitud järelevastamise ajaks mõjuva põhjuseeta tegemata, asendatakse e-koolis märges X hindegas „nõrk“ ja seda enam parandada ei saa.
- (17) Järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne asendab eelneva hinde tingimusel, et see on esialgselt tulemusest parem. E-kooli märgib õpetaja järelevastamise või järeltöö hinde tärnikesega (*) ning käsitleb seda tulemust samaväärselt muude hinnetega.

3.10.5. Kokkuvõttev hindamine

- (1) Kokkuvõtva hindamise põhimõtetes ja rakendamise viisides tugineb kool PRÕK §-s 28 ja GRÕK §-s 18 sätetatuale.
- (2) Põhikooliastmel on kokkuvõttev hindamine hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Üldjuhul toimub hindamine viie palli süsteemis, v.a 1.–5. klassi oskus- ja valikained, kus hindamisel kasutatakse kujundavat hindamist (e-koolis märke KH koos sõnalise kommentaariga), ja 8. klassi multimeedia, kus hindamisel kasutatakse nii kujundavat kui arvestuslikku hindamist (e-koolis märke A või MA). Trimestrihinne pannakse välja trimestri jooksul saadud hinnete alusel ja arvestades ka õpilase arengut vastavas õppeaines. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- (3) 1.–5. klassi oskusainetes (muusika, ühendatud kunsti- ja tööõpetus, tehnoloogia, kodundus–käsitöö, kehaline kasvatus) ja kooli valikainetes (rütmika, draamaõpetus, multimeedia, ettevõtlikkusõpetus) kantakse trimestri kokkuvõttev hinnang tunnistusele märgetega “arvestatud” (e-koolis märke A) ja “mittearvestatud” (e-koolis märke MA). Õpilase lahkumisel teise kooli teisendatakse need hinnangud viie palli süsteemi, seejuures “arvestatud” ehk “A” võib olenevalt e-koolis olevast kirjalikust sõnalisest tagasisidest vastata hindele kas “väga hea” ehk “5”, “hea” ehk “4”, “rahuldav” ehk “3” ning “mittearvestatud” ehk “MA” vastab hindele “puudulik” ehk “2”. Juhul kui õpilane lahkub koolist õppeaasta keskel, siis teisendatakse viie palli süsteemi viimased arvestuslikud trimestrihinnad.
- (4) 8. klassi multimeedia trimestrihinneks koondamisel teisendatakse e-koolis olevad nii kirjalikud sõnalised tagasisidest kui arvestuslikud hinnad arvestusliku hindamise süsteemi: “arvestatud” ehk “A” või “mittearvestatud” ehk “MA”. Õppeaasta lõpus teisendatakse 8. klassi multimeedia arvestuslikud kokkuvõtvad aastahinnad viie palli süsteemi, seejuures vastab “arvestatud” ehk “A” hindele “väga hea” ehk “5” ning “mittearvestatud” ehk “MA” vastab hindele “puudulik” ehk “2”.
- (5) Õppeaines eesti keel hinnatakse 1.–4. klassis jooksvalt nelja osaoskust: lugemine, õigekiri, eneseväljendus ja kirjatehnika. Osaoskuste hinnete põhjal pannakse trimestri lõpus välja üks kokkuvõttev eesti keele hinne. Õppeperioodi lõpus pannakse 1.–4. klassis välja üks aastahinne: eesti keele aastahinne. 5.–9. klassis hinnatakse eraldi trimestrihinnetena eesti keelt ja kirjandust. Õppeperioodi lõpus pannakse välja eraldi aastahinnad: eesti keel ja kirjandus.
- (6) Gümnaasiumiastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega viie palli süsteemis. Valikkursuste puhul võib kokkuvõttev kursuse- ja kooliastmehinne olla ka arvestuslik hinnang “arvestatud” (e-koolis märke A) või “mittearvestatud” (e-koolis märke MA), mida ei teisendata viie palli süsteemi.
- (7) Kursusehinne pannakse gümnaasiumiõpilasele välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel, arvestades muuhulgas ka õpilase arengut vastavas õppeaines. Kursusehinne fikseeritakse e-koolis vahetult pärast kursuse lõppu kuni 5 koolipäeva jooksul.
- (8) Trimestri- ja kursusehinne saab jääda hindamisperioodi lõpus kokkuleppel aineõpetaja ja õppealajuhatajaga lahtiseks (e-koolis märke X) järgmistel juhtudel:

- 1) kui õpilane on hindamisperioodi jooksul puudunud koolist mõjuva põhjusega (eelkõige haigestumise tõttu) järjestikku rohkem kui 10 koolipäeva;
 - 2) kui õpilane haigestub hindamisperioodi lõpus, st kuni 10 koolipäeva enne kokkuvõtvat hindamist.
- (9) Kui trimestri- või kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse põhikoolis aastahinde ja gümnaasiumis kooliastmehinde väljapanekul vastaval perioodil omandamata jäänud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” ning ka e-koolis asendatakse märke X hindegaga „nõrk”.
- (10) Põhikooliõpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata (e-koolis märke X), rakendatakse selles õppeaines sobivat tugisüsteemi meetet (nt õpiabi eripedagoogi, logopeedi juures) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (11) Gümnaasiumiõpilasele, kelle kokkuvõttev kursusehinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata (e-koolis märke X), märgib aineõpetaja kursuse lõppedes e-kooli kokkuvõtva kursusehinde kommentaarina järelvastamise tingimused: millised ülesanded, kuidas ja millal tuleb õpilasel sooritada. Kui õpilasel täiendavaks vastamiseks võimalust ei ole, lisab õpetaja e-kooli kursusehinde kommentaariks ka asjakohase selgituse.
- (12) Kui gümnaasiumiõpilasel on õppeaasta kokkuvõttes 5 või enam võlgnevust (kursusehinne „puudulik” või „nõrk”) või on õpilast samas õppeaines kahel järjestikusel kursusel hinnatud kursusehinnetega „puudulik” või „nõrk”, arutatakse gümnaasiumiõpilase õppeedukust ja käitumist õppenõukogus, kus langetatakse otsus edasise suhtes: tugisüsteemide rakendamine (nt kohustuslik konsultatsioon oma aineõpetajaga, eripedagoogiline tugi, psühholoogiline nõustamine, õppealane nõustamine), täiendav õppetöö, ainekursuse kordamine, kooli kodukorra punkti 8.3 alusel õpilase nimekirjast kustutamine. Samuti kuuluvad õppenõukogus arutlemisele ja otsustamisele gümnaasiumiõpilased, kellel õppeaasta kokkuvõttes on ühes õppeaines võlgnevuste arv 50% ja rohkem.
- (13) Kooliastmehinne pannakse gümnaasiumiõpilasele välja õppeaines läbitud kõigi kursusehinnete alusel, kusjuures kõik kursusehinded on sellisel juhul ka võrdse kaaluga (v.a võõrkeeltes). Võõrkeeltes on kooliastmehinde väljapanekul õpetajal õigus arvestada eelkõige kooliastme lõpuks saavutatud keeletaset.
- (14) 10. ja 11. klassis saadud kursusehindeid 12. klassis ilma mõjuva põhjuseta reeglina parandada ei saa. Ainult abituriumiaasta III õppeperioodi algul toimuva õppenõukogu vastaval loal võib gümnaasiumiõpilane korrigeerida üht varasemat kursusehinnet, kui ühe kursusehinde parandamine toob kaasa ka kooliastmehinde muutumise.
- (15) Õppeainetes, milles on rohkem kui 8 kursust, ei hinnata gümnaasiumiõpilast kooliastmehindegaga „väga hea”, kui kursusehinnete hulgas on 2 või enam hindest „hea” madalamat hinnet. Kooliastmehindegaga „väga hea” hindamiseks peab seejuures 12. klassi kursusehinded olema „hea” või „väga hea”.
- (16) Lähtuvalt PGS § 17 lõikest 4 ja GRÕ § 18 lõikest 2 arvestab kool ka kooli õppekavavälisest õppimist või tegevust koolis õpetatava osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi. Õppekavavälise õppimise ja tegevuste arvestamise korraldus on sätestatud siinse õppekava punktis 3.4.3.

(17) Kui õpilane on omandanud aines nõutavad teadmised ja oskused individuaalse õppekava abil, tehakse sellekohane märge tunnistusele ja Eesti Hariduse Infosüsteemi.

3.10.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine

(1) Käitumise ja hoolsuse hindamine toimub vastavalt kooli õppekavale ja kooli kodukorrale, kus on sätestatud nõuded õpilase käitumisele.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme,
- suunata õpilast täitma kooli kodukorra nõudeid,
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

(3) Põhikooliastmes hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust igal trimestril. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase käitumist vähemalt 2 korda õppeaastas. Hoolsust gümnaasiumis eraldi ei hinnata, kuid seda arvestatakse käitumise hinnangus.

(4) Käitumishinde panemisel lähtutakse kooli kodukorra reeglitest, üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormidest ning põhjusest puudunud ja hilinetud tundide arvust. Käitumishinne ei kajasta õpilase teadmisi. Küll aga kajastub gümnaasiumiõpilase käitumishindes õpilase suhtumine õppetöösse. Hoolsuse hindamise aluseks on põhikooliõpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Hoolsushinde panekul arvestatakse ka õpilase seni tegemata jäänud töid.

(5) Õpilase käitumise ja/või hoolsuse kohta jooksvalt tagasiside andmiseks on e-koolis kasutusel märgid:

- ! tunnustus aktiivsuse eest tunnis, suurepärase teadmised ja/või oskused, positiivne üllatus,
- ? tunnis kaasatõõtamine on küsitav ja/või muret tekitav, märgata on tagasiminekut teadmiste ja/või oskuste omandamisel,
- # halb käitumine, negatiivne hoiak,
- y kodune töö tegemata,
- õv- õppevahendid kodus või üldse puudu,
- r liikumistunniks (kehaline kasvatus, rütmika, draama) sobilikud riided puudu ja/või koolis nõutud vahetusjalanõud puuduvad.

(6) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja iga õppeaasta algul.

(7) Õpilase käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega, kes fikseerivad iga trimestri või kursuse lõpus e-koolis õpilase käitumis- ja hoolsushinde.

(8) 1.–4. klassis hindab klassiõpetaja kui mitme aine õpetaja õpilase käitumist ja hoolsust õppeaineid koondavalt ning fikseerib kokkuvõtvalt käitumis- ja hoolsushinded e-kooli päevikus “klassijuhatajatund”. Klassiõpetaja arvestab käitumise ja hoolsuse hindamisel nii õppetunnisest kui ka -välist käitumist ja hoolsust. Hinnete koondamisel trimestrihinneteks võtab klassiõpetaja proportsionaalselt arvesse teiste aineõpetajate e-koolis fikseeritud käitumis- ja hoolsushindeid.

- (9) Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“:
- 1) käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellel üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgmine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid pidevalt ja eeskujulikult;
 - 2) käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid ning kellel on hindamisperioodil e-kooli andmeil 5 kuni 9 põhjuseta puudumist ja/või hilinemist. Kui aineõpetajate märgitud käitumishinnetest üks on „rahuldav“ ning teised „eeskujulikud“ ja/või „head“, siis klassijuhataja fikseerib käitumishindeks „hea“;
 - 3) käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kel esineb eksimusi, mille tõttu vajab ta nii õpetajate ja lapsevanemate tähelepanu kui ka suunamist. Käitumishinne on „rahuldav“, kui õpilasel on hindamisperioodil e-kooli andmeil 10 või rohkem põhjuseta puudumist ja/või hilinemist. Kui aineõpetajate märgitud käitumishinnetest üks on „mitterahuldav“ ning teised „eeskujulikud“, „head“ ja/või „rahuldavad“, siis klassijuhataja fikseerib käitumishindeks „rahuldav“. Õpilast, keda on hindamise perioodil karistatud direktori kirjaliku noomituse või käskkirjaga, hinnatakse käitumishindega „rahuldav“;
 - 4) käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kellel üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimisel, õpetajate korraldustele ja nõudmistele allumisel ning kooli kodukorra nõuete täitmisel esineb tõsisemaid vajakajäämisi. Õpilase käitumist võib hinnata „mitterahuldavaks“ süsteemaatiliselt mõjuva põhjuseta puudumiste või üksiku õigusvastase või ebakõlbelise teo eest. Õpilast, keda on hindamise perioodil karistatud enam kui ühe direktori käskkirjaga, hinnatakse käitumishindega „mitterahuldav“.
- (8) Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“:
- 1) hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev. Samuti õpilast, kes ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni;
 - 2) hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, õpib võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel hoolas, töökas ja järjekindel;
 - 3) hoolsushinde „rahuldav“ saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt;
 - 4) hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli oma kodused õppeülesanded tegemata.
- (9) Kui põhikooliõpilast on hinnatud trimestris käitumis- ja/või hoolsushindega „mitterahuldav“, koostatakse õpilasele käitumiskava, mille teeb klassijuhataja koostöös tugispetsialistidega. Käitumiskava hõlmab käitumislehte, vajadusel arutelusid ja vestlusi õpetajate, lapsevanema, psühholoogi ja õppealajuhatajaga.

(10) Käitumise aastahindeks pannakse õpilasele „mitterahuldav“ kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule vastava põhjenduse, milles on arvestatud ka aineõpetajate seisukohti ja ettepanekuid. „Mitterahuldavast“ käitumishindest teavitatakse õpilase seaduslikku esindajat.

3.10.7. Hindamise korraldus gümnaasiumi õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel

(1) Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatav õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamise korraldus toimub kooli kooskõlas haridus- ja teadusministri määrusele nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord” ning seda vastavalt koolis koostatud „Tallinna 32. Keskkooli lõputööde koostamise ja vormistamise juhendile”, mis on kättesaadav kooli kodulehel ja õpikeskkonnas Moodle.

(2) Gümnaasiumi lõputööde korraldus, sh kõik hindamist puudutav on sätestatud siinse õppekava punktis 3.9.

(3) Lähtudes „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimuste ja korra” § 4 lõikest 3, antakse õpilasele, kelle lõputööd on esmakordsel kaitsmisel hinnatud mitterahuldava hindeg, võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

(4) Gümnaasiumiõpilase lõputöö teema ja hinne kantakse nii e-kooli kui ka gümnaasiumi lõputunnistusele.

3.10.8. Teiste õppeasutuste hinnete arvestamine

(1) Teisest koolist õppeaasta jooksul Tallinna 32. Keskkooli põhikooli õppima asunud õpilase-eelnevas koolis saadud kokkuvõtvaid hindeid arvestatakse õppeaasta lõpus aastahinnete väljapanekul.

(2) Kui põhikooliõpilane vahetab kooli trimestri keskel, võib aineõpetaja arvestada eelmises koolis teadmiste ja oskuste eest saadud hindeid trimestrihinde väljapanekul.

(3) Kui PRÕK-s ettenähtud õppeained pole eelmises koolis läbitud, kuid Tallinna 32. Keskkooli tunni- ja otusplaani järgi neid aineid jooksval õppeaastal antud klassis enam ei õpetata, tuleb õpilasel need õppeained sooritada eelnevalt põhikooli õppealajuhataja ja vastava aineõpetajaga kokkulepitud individuaalse õppekava alusel.

(4) Teisest koolist gümnaasiumiaja jooksul Tallinna 32. Keskkooli 10.–12. klassi õppima asunud õpilasel kantakse üle nende GRÕK-s ettenähtud ainekursuste hinded, mis eelmises koolis on läbitud ja mida Tallinna 32. Keskkooli gümnaasiumi õppekava kursuste plaani järgi enam ei õpetata. Neid hindeid arvestatakse ka kooliastmehinde panemisel.

(5) Kui GRÕK-s ettenähtud ainekursused pole eelmises koolis läbitud, kuid Tallinna 32. Keskkooli kursuste plaani järgi neid kursuseid jooksval õppeaastal antud klassis enam ei õpetata, tuleb õpilasel need kursused sooritada eelnevalt gümnaasiumi õppealajuhataja ja vastava aineõpetajaga kokkulepitud individuaalse õppekava alusel.

(6) Ainekursuste puhul, mis eelmises koolis on läbitud ja mida Tallinna 32. Keskkooli kursuste plaani järgi hetkel õpetatakse, otsustavad gümnaasiumi õppealajuhataja ja vastav aineõpetaja kursusehinde ülekandmise või kursuse sooritamise kohustuse Tallinna 32. Keskkoolis.

(7) Õppesuuna- ja valikkursuste ülekandmise otsustab gümnaasiumi õppealajuhataja, vajadusel kooli direktor.

3.10.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

(1) Hinde ja hinnangu vaidlustamine toimub vastavalt Tallinna 32. Keskkooli õppekavale ja kodukorrale ning lähtudes “Haldusmenetluse seaduse” vaidemenetluse regulatsioonist.

(2) Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilane või tema seaduslik esindaja klassi- või aineõpetaja, klassijuhataja ja õppealajuhatajaga. Õpetajal on kohustus selgitada hindamise põhimõtteid, korda ja hindamiskriteeriume ning põhjendada hinde ja hinnangu õigsust ja nõuetele vastavust.

(3) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 10 tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades õppealajuhatajale kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(4) Õppealajuhataja lahendab vaide 10 tööpäeva jooksul, alates vaide teadasaamise päevast ning teavitab otsusest lõikes 3 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult.

(5) Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Tähtaja pikendamise teade edastatakse vaide esitajale kirjalikul teel.

3.10.10. Täiendav õppetöö ja õpilase järgmisse klassi üleviimine

(1) Täiendavale õppetööle jätmise ja järgmisse klassi üleviimise põhimõtetes ja rakendamise viisides tugineb kool PRÕK §-s 22 ja GRÕK §-s 18 sätetatuale.

(2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeaasta lõppu. Gümnaasiumiõpilase täiendavale õppetööle jätmise võib õppeaasta keskel otsustada ka aineõpetaja, kui täiendav õppetöö toimub kuni 10 koolipäeva jooksul pärast vastava ainekursuse lõppu. Õppeaasta lõpus saab gümnaasiumiõpilane varasemaid kursusehindeid parandada vaid erandkorras ja seda õppenõukogu loal.

(3) Klassijuhataja teavitab õpilase seaduslikku esindajat täiendavast õppetööst.

(4) Kehalises kasvatuses saadud kokkuvõtvaid hindeid „puudulik“ või „nõrk“ on võimalik parandada, sooritades kehaliste oskuste kontrollkatsed või teoreetilise teadmisi kontrolliva arvestuse.

(5) Põhikooliõpilane jäetakse pärast viimase trimestri lõppu täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“.

(6) Täiendava õppetöö raames täidab põhikooliõpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Õppenõukogu võib vajadusel

pikendada täiendavat õppetööd kuni 31. augustini. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(7) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(8) Põhikooliõpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 31. augustiks.

(9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta põhikooliõpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on 3 või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses tuuakse esile kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(10) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama ka põhikooliõpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu 3 või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(11) Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava ja toimetuleku riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

(12) Gümnaasiumiõpilasele, kelle kokkuvõttev kursusehinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata (e-koolis märges X), märgib aineõpetaja kursuse lõppedes e-kooli kokkuvõtva kursusehinde kommentaarina järelvastamise tingimused: millised ülesanded, kuidas ja millal tuleb õpilasel sooritada. Kui õpilasel täiendavaks vastamiseks võimalust ei ole, lisab õpetaja e-kooli kursusehinde kommentaariks ka asjakohase selgituse.

(13) Kui ühes ja samas õppeaines on kahel järjestikusel kursusel gümnaasiumiõpilast hinnatud kursusehinnetega „puudulik” või „nõrk”, on gümnaasiumiõpilasel kohustus sooritada viimase kursusega täiendav õppetöö positiivsele tulemusele.

(14) Pärast täiendava õppetöö lõppu märgib õpetaja parandatud kursusehinde e-kooli tärnikesega (*). Kooliastmehinde väljapanekul käsitleb õpetaja parandatud kursusehinnet samaväärselt teiste kursusehinnetega.

(15) Gümnaasiumiastmel viiakse järgmisse klassi õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, enne õppeaasta lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle pärast täiendava õppetöö sooritamist hiljemalt 31. augustiks.

(16) Vastavalt PGS §-le 28 lõikele 1 ei viida järgmisesse klassi üle, vaid arvatakse koolist välja gümnaasiumiõpilane, kellele on ühe õppeaasta jooksul pandud 3 või enamas õppeaines välja üle poolte kursusehinnetena „puudulik” või „nõrk”.

(17) Kui 12. klassi õpilane ei täida GRÕK §-s 18 sätestatud gümnaasiumi lõpetamise tingimusi, arvatakse ta direktori otsusega enne õppeaasta lõppu koolist välja.

(18) Kui gümnaasiumiõpilane on 2 järjestikusel õppeperioodil puudunud põhjuseta enam kui 20% õppetundidest, võidakse ta kooli kodukorra punkti 8.3 alusel direktori käskkirjaga kooli õpilaste nimekirjast kustutada.

(19) Gümnaasiumiastmel õppivaid õpilasi reeglina klassikursust kordama ei jäeta. Erandkorras jäetakse gümnaasiumiõpilane klassikursust kordama direktori otsusel pikaajalise haiguse tõttu või juhul, kui õpilane õppis välismaal ja ei ole õppeaasta lõpuks täitnud kooli õppekava nõudeid.

(20) Eelpool mainitud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

3.11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

3.11.1. Hariduslike erivajadustega lasteks (*edaspidi* HEV-õpilased) nimetatakse õpilasi, kes erinevad eakaaslastest oma võimetelt, kultuuriliselt või sotsiaalselt taustalt või isiksuseomadustelt sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ümberkorraldamist. Haridusliku erivajadusega õpilased võivad olla nii puudega, õpiraskustega, aga ka andekad või mingitel muudel põhjustel õpi-keskkonna kohandamist vajavad lapsed ja noored.

3.11.2. Haridusliku erivajaduse (sh andekuse) märkajaks võivad olla:

- lapsevanemad,
- klassijuhataja,
- aineõpetajad,
- tugispetsialistid (logopeed, eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, kooli medõde).

3.11.3. HEV-õpilaste õppe korraldamisel lähtub kool PRÕK §-s 17, GRÕK §-s 13 ning PGS §-des 47, 48, 49 ja 51, 52, 53 sätestatust.

3.11.4. Tallinna 32. Keskkooli tugiteenuste rakendamise kord

(1) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe ja arengu toetamist koordineerib koolis haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordinaator (*edaspidi* HEVKO), kes toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajatele, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

(2) Tallinna 32. Keskkoolis on HEV-õpilase toetamiseks järgmised võimalused:

- individuaalne juhendamine aineõpetaja/klassijuhataja poolt;
- HEV-ümarlaua otsusega HTM määruse nr 59 §-s 16 ja §-s 34 sätestatud erisuste rakendamine hindeliste õpiülesannete sooritamisel;
- ümarlauad erinevate osapoolte vahel arutamaks, mis on lapse individuaalsusest lähtudes just parim meede, mida rakendada;
- individuaalse õppekava koostamine õpilasele, kui õpetaja märkab puudujääke õpilase teadmiste ja oskuste omandamisel ning õpilase hinded on „puudulikud” või „nõrgad” või õpilase kokkuvõttev hinne on „puudulik”, „nõrk” või jäetud välja panemata (e-koolis märges X);
- individuaalse õppekava koostamine tervislikust seisundist tulenevalt;

- individuaalse toetava käitumiskava koostamine;
- logopeedi konsultatsioonid ning osalemine õpiabitundides;
- eripedagoogi konsultatsioonid ning osalemine õpiabitundides;
- sotsiaalpedagoogi konsultatsioonid;
- psühholoogi konsultatsioonid.

Lisaks koolis pakutavatele teenustele suunab kool õpilasi:

- Mustamäe LOV lastekaitsespetsialisti konsultatsioonile;
- Põhja-Eesti Rajaleidja keskusesse konsultatsioonile.

(3) Tugispetsialistid viivad septembrikuu jooksul iga 1. klassi õpilasega eraldi läbi koolivalmidus-uuringu. Selle käigus selgitatakse välja lapse tugevad ja veel arendamist vajavad küljed kognitiivsete võimete, eesti keele ja matemaatika valdkonnas. Tagasisidet uuringust saavad lapsevanemad ja klassi-õpetajad.

(4) Tugispetsialistid viivad septembrikuu jooksul 2.–4. ja vajadusel 5.–9. klassis läbi õpivõimete uuringu, et välja selgitada õpiabivajadus. Tagasisidet uuringust saavad lapsed, lapsevanemad, aineõpetajad ja klassijuhatajad. Õpiabigruppide koosseis võib õppeaasta jooksul õpilase arengust lähtuvalt vastavalt vajadusele muutuda.

(5) Eriandekuste ilmnemisel arvestavad õpetajad lapse võimete ja huvidega tunni töös (lisaülesanded jms). Õpilast aidatakse sobiva huviringi või -kooli leidmisel, kaasatakse huvi korral olümpiaadidel ja muudel teadmisi proovilepanevail võistlustel, konkurssidel, projektidel, konverentsidel. Loovtööde ja uurimistööde teemade valikul püütakse arvestada lapse huvide ja erivõimetega. Olenevalt lapse vanusest suunatakse teda osalema kooli noorteparlamendi või õpilasesinduse töös, ülekooliliste ürituste korraldamises ja/või koolilehe toimetuse töös. Sportlikult andekaid õpilasi suunatakse esindama kooli piirkondlikel ja üleriigilistel spordivõistlustel. Musikaalseid õpilasi suunatakse osalema mudilas-, laste- või noortekooris ning erinevates ansamblites, esinema koolikontsertidel ja kooli aktustel. Andeka õpilase osalemist ja panust huviringi või -kooli töös võib arvestada ka tema hindamisel õppetöös.

(6) **Esmane sekkumine.** Tekkinud probleeme ja raskusi püüavad kõigepealt lahendada klassijuhataja ja aineõpetajad koostöös lapse ja tema vanematega. Toimuvad vestlused, sh arenguestlused, mille käigus püütakse leida lahendusi. Õpilastel on õigus saada ainealast õpiabi aineõpetajatelt. HEVKO lähtub HEV-ümarlaual käsitletud ettepanekutest ning otsustab õpilasele vajalike meetmete rakendamise. Kool võib määrata õpilasele kohustuslikud konsultatsioonitunnid aineõpetaja juures. Kui esmane sekkumine ei anna rahuldavaid tulemusi, kaasatakse kooli tugispetsialistid.

(7) Õppeaasta alguses kohtub tugispetsialist vastavalt vajadusele klassijuhatajatega, et kaardistada riskilapsed erinevates klassides. Nõustamise kättesaadavuse hõlbustamiseks külastavad tugispetsialistid sügisel kõiki 1. ja 10. klasse.

(8) **Õpiabirühmad** alustavad tööd pärast koolisiseste uuringute läbiviimist. Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskutega ja väljakujunemata õpioskustega või/ning logopeediliste probleemidega õpilane, kes vaatamata esmasele sekkumisele ei suuda täita õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust. Reeglina toimuvad need vastava aine-

tunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Õpiabitunde viivad läbi eripedagoog, logopeed, vajadusel on kaasatud ka aine- või klassiõpetaja.

(9) Põhikooliõpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata (e-koolis märges X), koostatakse õpijõudluse analüüs vastava trimestri kohta. Õpijõudluse analüüsis annavad nii õpilane kui ka aineõpetaja hinnangu, millest on tingitud õpilase mahajäämus ja mida oleks tema arvates otstarbekas õpilase abistamiseks rakendada.

(10) Aineõpetaja koostatud õpijõudluse analüüsi põhjal otsustab HEVKO, kes lähtub HEV-ümarlaual käsitletud ettepanekutest, kas õpilasele koostatakse uueks õppeperioodiks selles õppeaines individuaalne õppekava ja/või määratakse mõni muu tugimeede (nt kohustuslik konsultatsioonitund, õpiabirühm eripedagoogi või logopeedi juures), perevestlused või kooliväliste spetsialistide konsultatsioonid või uurin-gud, et aidata õpilasel omandada nõutavad teadmised ja oskused. HEV-ümarlaud koguneb selles küsimuses reeglina koolivaheaegadel. HEV-ümarlauda kuuluvad kooli tugispetsialistid ja õppealajuhataja. Vajadusel kutsutakse osalema aineõpetajad, klassijuhatajad.

(11) Kui õpilast on hinnatud trimestris käitumis- ja/või hoolsushindega „mitterahuldav”, koostatakse õpilasele **käitumiskava**, mille teeb klassijuhataja koostöös tugispetsialistidega. Käitumiskava hõlmab käitumislehte, vajadusel arutelusid ja vestlusi õpetajate, lapsevanema, psühholoogi ja õppealajuhataja vahel. Käitumiskava võib rakendada ka „puuduliku” või „nõrga” trimestrihinde puhul, kui aineõpetaja teeb sellekohase märke õpijõudluse analüüsis.

(12) **Individuaalset õppekava** rakendatakse siis, kui kool näeb vajadust teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õpitulemuste hindamises, õppeprotsessis või õppekeskkonnas.

(13) **Koduõpet** rakendatakse õpilasele, kellel on raske funktsioonihäire, haigus või puue või kelle tervislik seisund võib selle põhjustada ning kelle õppetöö läbiviimiseks erivajadusest tulenevalt puuduvad koolis võimalused, tingimused. Koduõpe toimub väljaspool kooli ruume. Vastavalt PGS §-le 23 võib põhiharidust omandavat õpilast õpetada koduõppes ka lapsevanema taotlusel. Vanema taotlusel koduõppe rakendamisel korraldab ja rahastab väljaspool kooli toimuva õppe osa vanem.

(14) HEV-õpilastele koostatakse kooli infosüsteemis **individuaalse arengu jälgimise kaardid**, mida täidavad klassijuhatajad, aineõpetajad ja tugispetsialistid. Individuaalse arengu kaardid avab kooli infosüsteemis see tugispetsialist, kes hakkab lapsega esimesena tegelema, või õppealajuhataja.

(15) HEV-õpilastele rakendatakse põhikooli lõpetamisel PRÕK § 23 lõikes 3 määratletud erisusi. Gümnaasiumi lõpetamisel lähtub kool HEV-õpilaste puhul GRÕK § 18 lõikes 6 sätestatust.

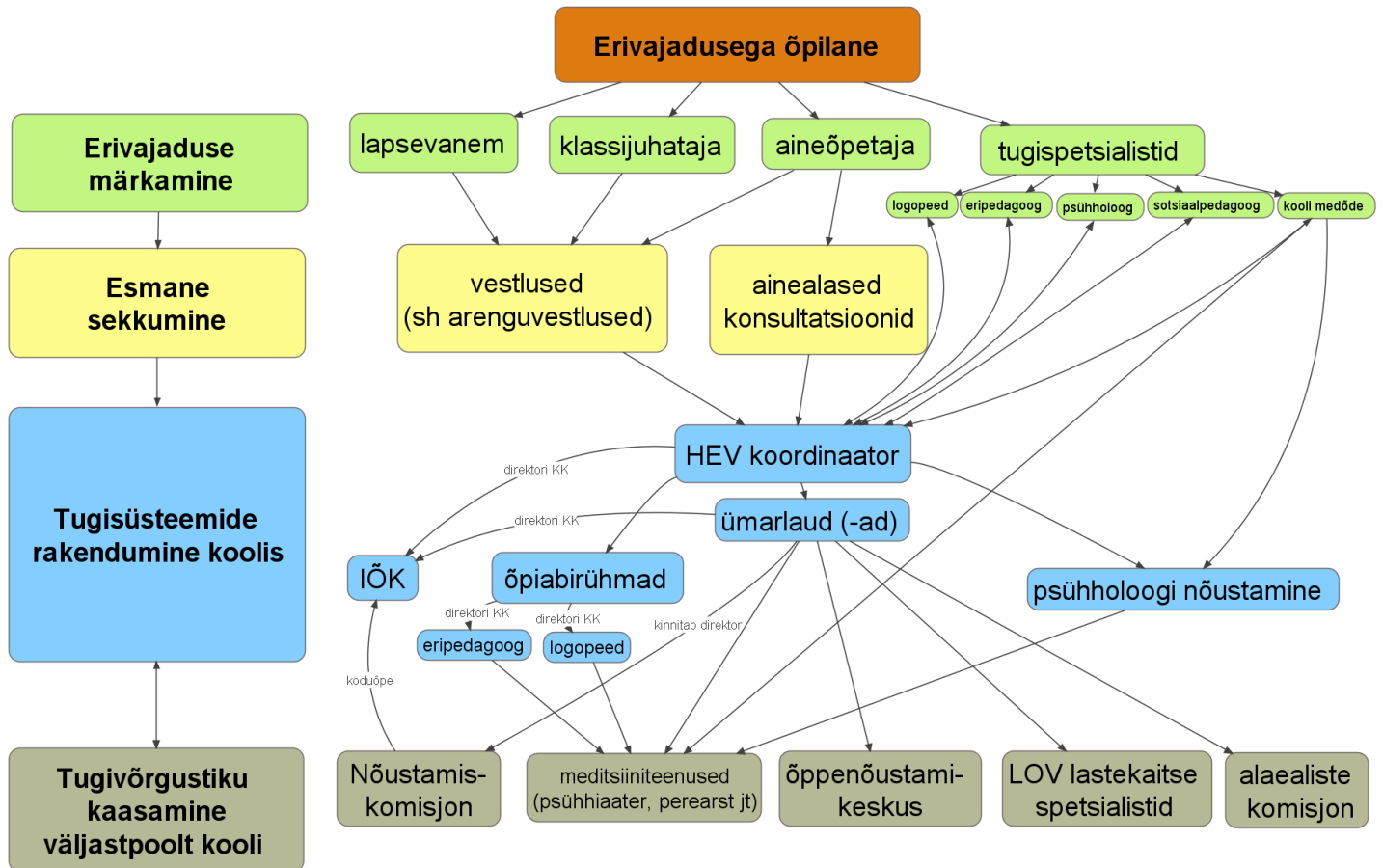
(16) Kooli direktor võib eksameid korraldavat asutust eelnevalt informeerides võimaldada erivajadusega põhikoolilõpetaja ja gümnaasiumilõpetaja eksamineerimiseks ühte või mitut eritingimust, mis on sätestatud HTM määru nr 59 §-s 16 ja §-s 34.

(17) Kui kooli tugisüsteemide rakendamine ei ole andnud rahuldavaid tulemusi, kaasatakse tugivõrgustik väljaspool kooli. Kool teeb koostööd:

- LOV lastekaitse spetsialistidega (koolikohustuse mittetäitmine, puudulik koostöö lapsevanematega jne),
- Põhja-Eesti Rajaleidja keskusega,
- alaealiste komisjoniga,

- muude spetsialistidega (näiteks meditsiinitöötajatega väljaspool kooli).

(18) Haridusliku erivajadusega õpilase erivajaduse märkamist, esmast sekkumist, tugisüsteemide rakendamist koolis ning tugivõrgustiku kaasamist väljaspool kooli illustreerib joonis 1.

Joonis 1. Haridusliku erivajadusega õpilase erivajaduse märkamise ning tugisüsteemide ja tugivõrgustiku rakendamise skeem.

3.12. Põhikooli lõpetamise korraldus

3.12.1. Põhikooli lõputunnistuse annab Tallinna 32. Keskkool õpilasele, kes on täitnud PGS § 30 lõikes 3 ja PRÕK § 23 sätestatu. Põhikooli lõpetab õpilane:

- 1) kellel on õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“;
- 2) kes on III kooliastmes teinud loovtöö;
- 3) kes on sooritanud vähemalt 50% maksimaalsest tulemusest eesti keele lõpueksami, matemaatika lõpueksami ning ühe lõpueksami omal valikul;

- 4) põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni 2 õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni 2 lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50% maksimaalsest tulemusest;
- 5) haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

3.13. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

3.13.1. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab Tallinna 32. Keskkool õpilasele, kes on täitnud PGS § 31 lõike 5-7 ja GRÕK § 18 sätestatu. Gümnaasiumi lõpetab õpilane:

- 1) kellel on kõikides õppeainetes, sh ka õppekava osana arvestatud koolivälistes õpingutes, kooli-astmehinded vähemalt “rahuldavad” või valikkursuste puhul “rahuldavad” või “arvestatud”;
- 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid,
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö;
- 5) haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

3.14. Karjääriõppe ja -nõustamise korraldus

3.14.1. Lähtudes PRÕK §-s 16 lõikest 3 ja GRÕK § 12 lõikest 2, korraldab kool õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest nii karjääriõpetuse õppeaine kui aineõpetajate, klassijuhatajate ja huvijuhi töö kaudu.

3.14.2. Põhikooliõpilastel on 9. klassis karjääriõpetuse tunnid.

3.14.3. Gümnaasiumiõpilastel on võimalik osaleda karjääriõpetuse valikkursusel, mis avatakse vähemalt 12 soovija olemasolul. Karjääriõpetuse valikkursus toimub 11. või 12. klassis.

3.14.4. Aineõpetajad käsitlevad PRÕK ja GRÕK läbivat teemat “Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” integreerituna ainetundides ja õppekäikudel.

3.14.5. Klassijuhataja juhtimisel läbiviidud arenguestlus käsitleb muuhulgas edasiõppimise võimalusi ja karjääriteenuste kättesaadavust.

3.14.6. Huvijuht toetab õpilasi noorteprojektides ja –programmides osalemisel ning vahendab muuhulgas informatsiooni vaba aja tegevuste kohta.

3.14.7. Kooli üldtööplaani kavandatakse igal õppeaastal karjääriinfot käsitlevaid üritusi:

- edasiõppimise võimalusi tutvustavad õppepäevad, seminarid ja töötoad,
- töövarjupäev,
- kohtumised kooli vilistlastega jms.

3.14.8. Samuti on võimalik õpilasel saada karjääriteenustealast nõustamist koolipsühholoogilt, kes viib soovijatele läbi kutsevalikuteste.

3.15. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

3.15.1. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korralduse üldpõhimõtted on sätestatud PGS §-s 55, PRÕK §-s 16 ja GRÕK §-s 12. Samuti järgib kool “Avaliku teabe seaduses” ja “Haldusmenetluse seaduses” sätestatut.

3.15.2. Õpilaste teavitamise ja nõustamise korralduses peetakse silmas õpilaste erivajadusi, milleks võimaldatakse õpilastel:

- saada aineõpetajalt konsultatsioonis ainealast juhendamist,
- saada aineõpetajapoolset juhendamist ja nõustamist aineolümpiaadiks, -võistlusteks ja -konkursiks ettevalmistumisel,
- saada koolipsühholoogilt psühholoogilist nõustamist,
- osaleda arenguestlusel klassijuhatajaga.

3.15.3. Kõigile õpilastele tagatakse:

- võimalus saada täiendavat konsultatsiooni aineõpetajalt ajagraafikus ettenähtud ajal,
- võimalus saada individuaalset abi ja professionaalset konsultatsiooni koolipsühholoogilt ja sotsiaalpedagoogilt,
- võimalus sooritada järeltöid vastavalt Tallinna 32. Keskkooli hindamisjuhendis ettenähtud korrale.

3.15.4. Kõigile vanematele tagatakse:

- võimalus liituda e-kooliga lapse õpitegevuse ja –tulemuste jälgimiseks,
- võimalus osaleda oma lapse arenguestlusel (teovõimelise õpilase puhul vaid õpilase nõusolekul),
- võimalus osaleda klassi ja kooli lastevanemate koosolekutel,
- võimalus tutvuda koolielu reguleerivate dokumentidega kooli koduleheküljel,
- võimalus saada koolielu puudutavat infot kooli koduleheküljelt,
- võimalus saada täiendavat infot klassijuhatajalt, aineõpetajalt, juhtkonnalt ajagraafikus ettenähtud ajal,
- võimalus saada individuaalset abi ja konsultatsiooni kooli tugispetsialistidelt õpilase arengu toetamiseks.

3.16. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

3.16.1. Õppe- ja kasvatustegevuse paremaks korraldamiseks ja õpetajate vahelise koostöö soodustamiseks tegutsevad Tallinna 32. Keskkoolis:

- juhtkond, kuhu kuuluvad direktor, õppealajuhatajad, huvijuht, IT-juht ja haldusjuht; juhtkond korraldab koolitöötajatele töökoosolekuid (sh iganädalased infominuteid), majasiseseid ühis-koolitusi, õppepäevi, ümarlaudu, sihtotstarbeliste tööühmade moodustamist jm;
- õppenõukogu, kuhu kuuluvad kooli juhtkonna liikmed, õpetajad, klassijuhatajad ja tugispetsialistid ning mis oma tegevuses lähtub haridus- ja teadusministri määrusest nr 44 "Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord";
- õppenõukogu allüksusena gümnaasiumi nõukogu, kuhu kuuluvad direktor, gümnaasiumiosa õppealajuhataja, gümnaasiumi aineõpetajad ja klassijuhatajad ning mis tegeleb gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimise ja hindamisega;
- klassijuhatajaid koondavad algkooli klassijuhatajate ümarlaud, põhikooli klassijuhatajate ümarlaud, gümnaasiumi klassijuhatajate ümarlaud;
- ainekomisjonid (täpsemalt vt punkt 3.16.2);
- metoodikanõukogu, kuhu kuuluvad õppealajuhatajad ja ainekomisjonide juhid ning mille ülesanne on tagada õppekasvatustöö ja õpetajate metoodilise tegevuse tulemuslikkus ja vastavus kooli arengu- ja õppekava eesmärkidele;
- koostöögrupid, kuhu õpetajad ja teised koolitöötajad kuuluvad huvipõhiselt.

3.16.2. Koolis töötab 10 ainekomisjoni: algõpetus, eesti keel ja kultuur, inglise, prantsuse ja saksa keel, vene keel, matemaatika ja majandus, loodusained, sotsiaalsed, loovained, kehaline kasvatus, tugisüsteemid. Ainekomisjonide ülesandeks on aidata kaasa kooli põhieesmärkide täitmisel ja kooli õppekava ellurakendamisel. Ainekomisjonid lähtuvad oma tegevuses "Tallinna 32. Keskkooli ainekomisjonide pädevusest ja tegutsemise korrast", mis on kättesaadav koolisiseses failijagamiskeskonnas.

3.16.3. Oma pedagoogilise töö paremaks planeerimiseks koostab õpetaja Tallinna 32. Keskkooli õppekava üldosa ja vastava ainekava alusel igal õppeaastal töökava igale klassile, mida ta sel õppeaastal õpetab. Töökavas täpsustatakse ainekavas esitatut ning õpitulemuste saavutamise ja hindamise korraldust, arvestades konkreetseid klasse ja õpilasi. Töökava koostamine ja arendamine kuulub õpetaja pädevusse.

3.16.4. Õpetajate töökavad on vormistatud põhikoolis trimestrite või poolaastate ning gümnaasiumis kursuste kalenderplaanina ning kättesaadavad veebikeskkonnas uue trimestrivõi kursuse esimesest päevast alates.

3.16.5. Kooli õppekava uuenemisel ja täiendamisel koostavad õpetajad PRÕK, GRÕK ja Tallinna 32. Keskkooli õppekava üldosa alusel ainekavad klassiti. Gümnaasiumiastmes kirjutatakse ainekavad lisaks klassipõhisusele lahti ka kursustena. Ainekavad kinnitab ainekomisjoni juht ainekomisjoni koosolekul.

3.16.6. Esimest aastat Tallinna 32. Keskkoolis tööd alustavaid õpetajaid juhendavad õppetundide ettevalmistamisel mentorõpetajad või juhtkonna määratud õpetajad. Koolis on selleks välja töötatud mentorluse kord, mis on kättesaadav koolisiseses failijagamiskeskonnas.

3.16.7. Iga õpetaja täidab kooli infosüsteemis õppeaasta lõpuks eneseanalüüsi, millega on õigus tutvuda vaid direktoril ja vastaval õppealajuhatajal. Eneseanalüüsides selguvate probleemidega tegeleb direktori või õppealajuhataja algatusel kooli juhtkond.

3.16.8. Õpetajaga peetud koostöövestlusel hindab õppealajuhataja ja vajadusel ka direktor õpetaja töö sisukust, tuginedes seejuures nii tunnivaatlustele ja e-koolile kui ka kooli infosüsteemis täidetud eneseanalüüsi(de)le.

3.17. Tallinna 32. Keskkooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

3.17.1. Kooli õppekava koostamise, uuendamise ja täiendamise alused on sätestatud PGS §-s 17, PRÕK §-s 24 ja GRÕK §-s 19.

3.17.2. Tallinna 32. Keskkooli õppekava koostamisel ja arendamisel kasutatakse erinevaid töövorme. Kooli õppekava arenduse üldjuht on direktor, kes delegerib ülesandeid juhtkonna ja vajadusel õppenõukogu liikmetele. Ainekavade arenduse juhtideks on vastavate ainekomisjonide juhid, kes delegerivad ülesandeid aineõpetajatele. Selles töös osalevad kõik õpetajad.

3.17.3. Õppekava arendustöö on pidev protsess. Vähemalt kord õppeaastas vaadatakse kooli õppekava uuendus- ja täiendusvajadus üle.

3.17.4. Läbimõeldud muudatusettepanekuid õppekava kohta võib kooli juhtkonna liikmele esitada iga asjast huvitatud isik, tehes seda kirjalikult koos ettepanekute ja põhjendustega. Muudatusettepanekud arutatakse seejärel läbi juhtkonna ja metoodikanõukogu nõupidamistel.

3.17.5. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.

3.17.6. Tulenevalt PGS § 17 lõikest 2 esitatakse kooli õppekava ja selle muudatused enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.

3.17.7. Tulenevalt PGS § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor.

3.17.8. Õppekavas tehakse muudatused üldjuhul enne uue õppeaasta algust või seoses muudatusega õigusaktides.

4. AINEVALDKONDADE KAVAD

Koolis õpetatavate õppeainete ainekavad on kättesaadavad nii kooli kodulehel kui ka koolisiseses failijagamiskeskkonnas.